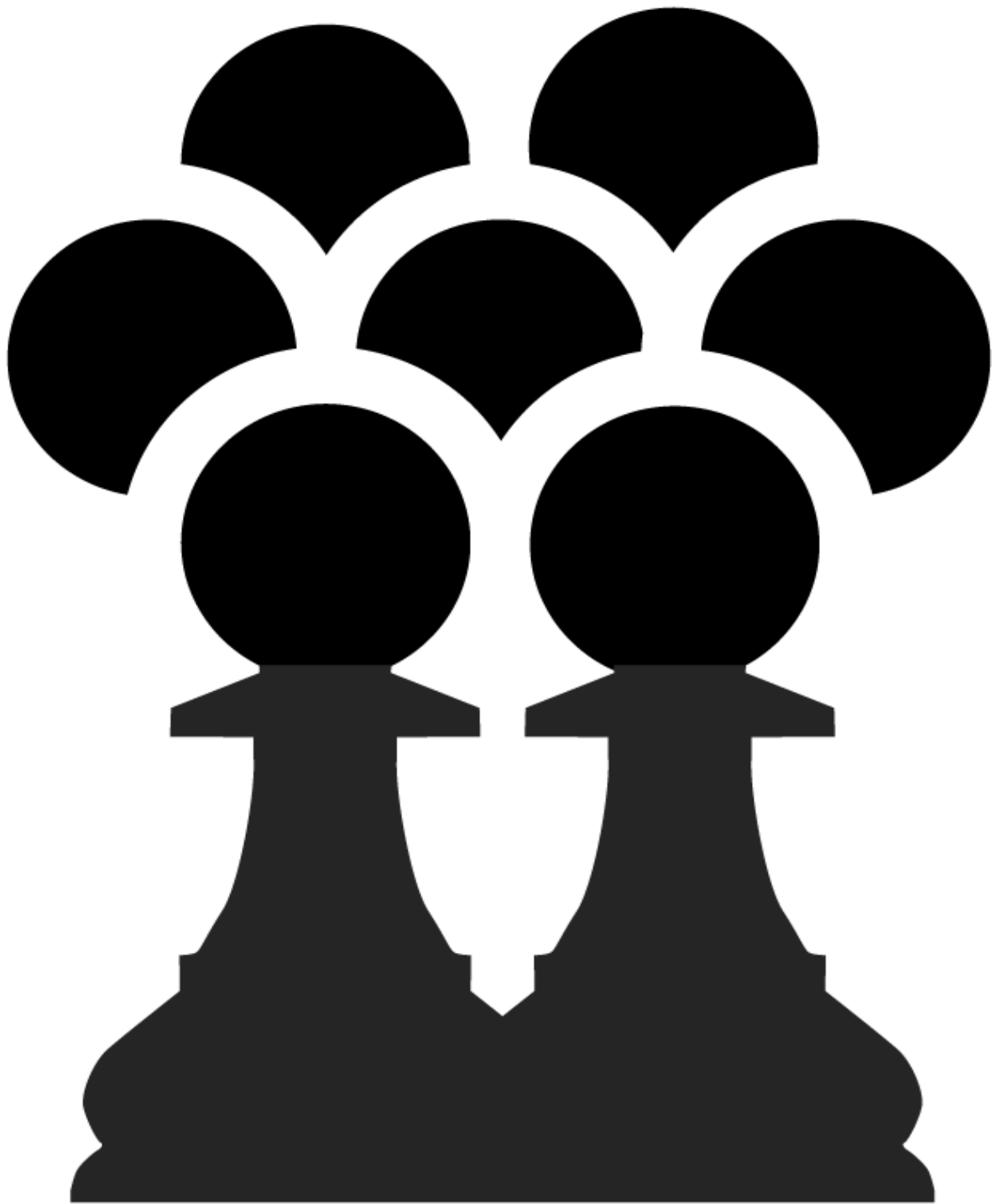

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

---

jaargang 53 | nummer 2 | december 2004

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

Jaargang 53 / nummer 2 / december 2004

Oplage: 80 stuks

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Clubgebouw:	Sportcentrum Olympus, Voorweg 107, Zoetermeer, tel. (079) 341 95 96
Jeugd:	Wijkcentrum De Leyens, Van 't Hoffplein 1, Zoetermeer
Website:	www.svpromotie.nl
Contributie:	senioren (20-64 jr): € 125,- / junioren (16-19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr): € 70,- / studenten: € 75,- / veteranen (65+): € 95,- / gezinsleden reductie
Gironummer:	2405362, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer
Ereleden:	H. Breugem, L. Breugem, H. Breuker, P. Briggeman, G. Eggink, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	R. Kunnen (Ruurd)	Schoenerkade 50 2725 ES Zoetermeer	(079) 343 73 52 ruurdherma.kunnen @ wxs.nl
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 dirk_brinkman @ nl.ibm.com
penningmeester	W.P.M. Jutte (Willem)	Kadelaan 39 2725 BB Zoetermeer	(079) 331 35 81 willemjutte @ freeler.nl
wedstrijdleader intern	G. Eggink (Gerhard)	Ravelplein 16 2807 HH Gouda	(0182) 671 664 geggink @ worldonline.nl
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
algemeen adjunct 1	J. van den Bergh (Jan)	Essenhout 82 2719 EN Zoetermeer	(079) 361 37 50 j.van.den.bergh @ zoetermeer.nl
algemeen adjunct 2	J.G. van der Ploeg (Jan)	Belgiëlaan 157 2711 BR Zoetermeer	(079) 342 35 51 jip.001 @ wanadoo.nl
voorzitter jeugdcommissie	M. van Staden (Mildo)	Moerbeigaarde 76 2723 AG Zoetermeer	(079) 341 45 09 mildovanstaden @ xs4all.nl

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie "De Promoot"	Manuel Nepveu	Graaf Adolfstraat 36 2713 EK Zoetermeer	(079) 316 99 81 m.nepveu @ planet.nl
	Rob de Vries	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
webmaster www.svpromotie.nl	Willem Broekman	Medeaschouw 64 2726 KS Zoetermeer	(079) 363 08 28 w.broekman @ wxs.nl
materiaal-commissaris	Chris Schoon	Caan van Necklaan 191 2281 BG Rijswijk	(070) 399 93 54 chris.schoon @ wolmail.nl

➔ www.svpromotie.nl ➔

			<u>blz</u>
Redactioneel	B	Redactie	2
Van de voorzitter	H	Ruurd Kunnen	2
Interne competitie	C	Gerhard Eggink	3
Externe competitie	C	Rob de Vries	5
Promotie A1 promoveert naar Meesterklasse !	GM	John Tan	6
Bernard Bannink 2300+ → Fide-meester ?!	E	Broekman / de Vries	10
Schaakopgaven	D	Rob de Vries	11
De eerste beker-nul	GM	Henk Noordhoek	12
Kerstpuzzel	D	Henk Breugem	14
Het Mysterie van De Ruyter	E	Manuel Nepveu	15
Promotie 1 net geen winterkampioen	M	Harry Breuker	16
Vechten met de Beer, of de Geheime Wapens van Pauline	G	Jan van den Bergh	17
Niet zo leuk	E	Manuel Nepveu	20
De ongedekte pion [2]	F	Willem Broekman	21
Het Stellinggevoel [6]	C	Ruurd Kunnen	22
Doctor doceert [48]	C	Manuel Nepveu	23
Het herstel van het vijfde	M	Maarten Wichhart	24
Vooroordelen over en van schakers	E	Max Toxopeus	25
Schaakolympiade 2004, Calvià, Spanje [2]	M	Hans Meijer	27
Een kop koffie en verder niets	E	Willem Broekman	28
Remise claimen – hoe doe je dat?	L	Rob de Vries	29
Verdere schaakhistorie Zoetermeer	E	Willem Broekman	31
Zonder commentaar ...	G	Rob de Vries	32
Leesvoer voor bij de kerstboom	E	Hielke Kuipers	33
Het schaakprobleem van Musset	D	Otto Berger	34
“Een Pion, tot dam komende”	L	Gerhard Eggink	36
Hoogovens 2005	E	Rob de Vries	38
Viva Bolivia! Bolivia in Calvià	M	Hans Meijer	39
Toegift	BHD	Bestuur / Redactie	41
Agenda	H	Bestuur	42

Lezertjes!

De vorige keer was het even niet gemakkelijk om aan voldoende kopij te komen voor het clubblad.

Bijna depri zaten jullie redacteuren bijeen. Wat te doen? "Bars Bevelen Botten Breken" sprak de dikke.

"Neen, laten we zeggen dat we een dik en gezellig Kerstnummer voor de hele familie willen", sprak de dunne.

Na urenlang delibereren gaf de dikke toe. "OK, jij je zin. Voor de hele familie..."

De bijdragen stroomden binnen. Juist ook van hen die anders niet zo scheutig zijn.

Prima, een goed 1 januari-voornemen reeds voor 1 januari in praktijk gebracht. Gaat U zo door!

De dikke is nog altijd geschokt. Hij heeft geen poten uit mogen draaien...

De redactie

van de voorzitter

H

Sliedrecht, 11 december 2004, het jeugdkampioenschap van Zuidwest Nederland. Alle teams zijn allang klaar, alleen vier Promotiespelers (m/v) zwoegen nog in een vrijwel leeg zaaltje tegen vier spelers (m/v) uit Spijkenisse. Zwijgend om de spelers niet in hun concentratie te storen, kijken de officials van de organiserende schaakclub Sliedrecht toe en eveneens stil, maar iets opgewondener zijn de begeleiders van het Promotieteam. De rest van de deelnemers moeten wachten op de uitslag en zij doen dat in de belendende zaal waar vrolijk wordt geanalyseerd, gevluggerd en cola gedronken. Zo hoort het! Een goed voorbeeld voor onze eigen club, waar de emoties na afloop van een wedstrijd nog wel eens de overhand krijgen met als gevolg dat clubgenoten die nog met hun partij bezig zijn, ernstig worden gehinderd. Er zijn klachten gekomen. Heren, beheers u! Denk aan uw peinzende clubgenoten die met een rotstelling de tijdnood ingaan! Heb mededogen, volgende keer bent u misschien de pineut! De wedstrijdleiders, competitieleiders en andere bestuursleden zullen in de toekomst met een luidruchtig SSSSt..... de druktemakers herinneren aan de meest basale gedragscode in de denksport: STILTE.

Het was een prachtige middag in Sliedrecht, want Pauline, Timo, Richard en Jeroen werden kampioen. In eerdere wedstrijden hebben ook Dennis en Pieter een bijdrage aan deze schitterende prestatie geleverd. Van harte gefeliciteerd! Volgend jaar mogen jullie het proberen in de landelijke Meesterklasse. Gelukwensen ook voor de vele anderen die aan dit succes hebben bijgedragen, met name de begeleiders Bernard en John. Felicitaties ook voor de jeugdafdeling, voor wie dit succes de kroon op vele jaren werk is. Mildo straalde van blijdschap en trots, en terecht.

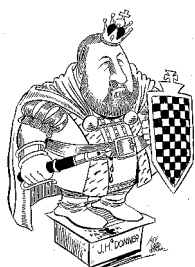
Ruurd Kunnen

De breuk tussen de eerste en tweede periode is voorbij. De (vreugde)tranen om de niet verwachte promotie, jammerlijk gemiste promotie, gelukkigerwijs gemiste degradatie of volslagen onterechte degradatie (alweer een slachtoffer van het Systeem, daar moeten we nog maar eens over praten....), alles dankzij of ondanks het iedere week weer geëtaleerde fantastische spel, zijn geplengd en we zijn nu op weg naar de indeling in de finalegroepen van mei en juni. Maar dat is allemaal vertrouwde kost. Uiteraard wordt in deze tweede periode alles weer rechtgezet en eindigen we allemaal uiteindelijk aan de kop van een finalegroep. Uiteraard.

Maar slaapt niet in, heren en dame schakers! Want inmiddels is Bernard een grote voorsprong op zijn concurrenten aan het opbouwen. Die concurrenten spelen te vaak remise, zeggen af of verliezen soms zelfs, te vaak om nog als "concurrent" te worden beschouwd. Als dat zo doorgaat hoeven er geen finalegroepen gespeeld te worden. Niet in finalegroep A tenminste. Dan is de winnaar al bekend. Het is nog niet te laat, maar de tijd begint wel te dringen!

Nog negen interne ronden. Wat kan er nog gebeuren? Wie kunnen er allemaal nog kampioen worden? U kunt het narekenen aan de hand van de stand verderop in dit blad. En verder nog heel veel schaakplezier toegewenst dit seizoen!

Gerhard Eggink

"Is dit nu het einde? Loopt het zo met een schaker af? Blijft er dan niets meer over? Het lijkt alsof ik niet goed meer kan meekomen, alsof ik tegen de wind in moet spelen. Het lijkt net alsof ze tegenwoordig een ander soort schaak spelen, alsof alles wat ik ervan weet, door hen allang vergeten is. Maar zeker is het een ander soort mensen, die schakers van nu. (..) Wij, de schakers van weleer, stikten van de complexen. Grote persoonlijkheden waren wij, querulanten en onbeschoft, gevreesd en ontzien in ons gigantisch conflict met de samenleving. (..) Wij, schakers van eertijds, verzetten ons tegen de normen, maar normen zijn er niet meer. Misdadigers spelen voor rechter en asociale laten zich door de menigte op handen dragen. (..) Wat een tijd! (..) Waar gaan we naar toe!!" (J.H. Donner, 1979)

Thema-toernooi: *Anti-Moskou-variant is goed voor wit*

Naar aanleiding van het thematoernooi dat op 7 december werd georganiseerd (na voorbereiding door Jan van den Bergh) kan voorzichtig worden geconcludeerd dat deze actuele variant interessant spel geeft waarin op het scherpst van de snede wordt gestreden om het punt, dat beide partijen kansen hebben of krijgen, dat het tot veel discussies kan leiden, maar vooral dat de variant goed is voor wit. De 24 partijen die in het thematoernooi werden gespeeld (en waarin de eerste 9 zetten waren voorgeschreven) eindigden in een aan duidelijkheid niets meer te wensen 16-8 overwinning voor de witspelers, waarbij geen enkele remise viel. De witte stelling was ook duidelijk favoriet: niemand had liever zwart. En mocht u niet zijn geweest: u heeft wat gemist, want het was erg leuk en interessant. Wacht maar tot het een keer op uw bord terecht komt!

Prijswinnaars:

- Groep I: Boerkamp ("met wit win ik hiermee van iedereen") en Van der Wijk 2 uit 3
- Groep II: Kunnen en Eggink 2 uit 3
- Groep III: Breugem 3, Toxopeus 2 uit 3
- Groep IV: Bragonje 3, Alphenaar 2 uit 3

Citaat van de maand [1]

"Ik deed 3 slechte zetten achter elkaar, en toen kwam ik bijna iets minder te staan"

[Bernard Bannink, bij de Chinees na een wedstrijd van Promotie 1]

Interne competitie, stand na ronde 11

Groep1

kl.	speler	punten	rating	TPR	pELO
1	B. Bannink	162	2286	2680	2342
2	B. Ahlers	141	2159	2183	2179
3	M. Nepveu	138	1998	2122	2041
4	R. Landsbergen	129	2038	2054	2049
5	J. Huijzer	129	1874	2325	1976
6	J. Mostert	126	2013	2062	2041
7	R. Blok	126	1925	1960	1946
8	A. de Waal	126	2155	2093	2150
9	W. Broekman	123	2076	1985	2028
10	P. van Nies	123	1950	2087	2002
11	H. Noordhoek	120	2012	2082	2049
12	M. van Staden	117	1850	1923	1874
13	J. Blankespoor	114	1994	1860	1950
14	H. Boerkamp	114	1861	1884	1871
15	J. Sibbing	111	2064	1815	1999
16	H. Ouwens	111	1920	1893	1914
17	J. v.d.Bergh	108	2073	1932	2012
18	H. Baas	108	1806	1873	1833
19	H. Breuker	106	1577	1868	1697
20	G. Eggink	102	1846	1716	1805
21	H. v.d.Wijk	99	1831	1876	1853
22	W. Tsai	99	1714	1844	1740
23	H. Tan	96	1856	1856	1858
24	J. Veldhuizen	96	1755	1642	1728
25	N. Peerdeman	93	1833	1866	1851
26	F. Martens	93	1606	1670	1642
27	I. Tjin A Lien	93	1663	1721	1682
28	R. Kunnen	92	1734	1806	1767
29	D. Brinkman	90	1616	1803	1676
30	H. Kuipers	90	1724	1674	1708
31	H. Minnema	88	1676	1842	1728
32	M. v.Staden sr	80	1638	1646	1639

Groep 2

kl.	speler	punten	rating	TPR	pELO
1	J. Stoop	86	1813	1767	1798
2	J. Hardiek	84	1701	1657	1684
3	P. Franken	84	1388	1649	1519
4	J. Snijdwint	83	1604	1647	1611
5	M. Wichhart	81	1761	1637	1706
6	J. Busman	80	1723	1626	1692
7	H. Breugem	80	1700	1734	1723
8	D. van Nies	78	1659	1628	1649
9	H. van Werven	78	1492	1665	1571
10	J. van den Berg	78	1655	1751	1691
11	H. Knops	75	1682	1602	1650
12	G. Toxopeus	74	1752	1644	1696
13	N. Veldhuizen	72	1766	1677	1745
14	R. de Vries	72	1467	1591	1517
15	P. Ouwens	70	1576	1629	1600
16	P. Briggeman	70	1750	1552	1657
17	W. Jutte	68	1471	1479	1477
18	B. van Deelen	68	1873	1590	1805
19	J. van Lier	66	1595	1489	1563
20	N. Smit	66	1508	1641	1558
21	D. de Zwart	64	1582	2077	1608
22	H. Bragonje	60	1404	1421	1417
23	J. de Roo	58	1392	1408	1392
24	R. Dekker	56	1400	1389	1398
25	F. Kaptein	56	1100	929	1099
26	P. Krabbendam	52	1511	1227	1462
27	J. Pronk	52	1552	1303	1461
28	E. Trommel	50	1256	1543	1307
29	C. Schoon	48	1399	1226	1339
30	J. Alphenaar	48	1450	1316	1393
31	J. van der Ploeg	48	1193	867	1170
32	L. v.d.Meeberg	40	1100	834	1097
33	J. Bruinsma	22	1400	1163	1330

Het seizoen begon niet slecht, zoals ik in het vorige nummer schreef. Voor een aantal teams geldt nog steeds dat het "niet slecht" gaat. Het eerste begon met 3 overwinningen, waarna van het zwakker geachte Krimpen a/d IJssel merkwaardigerwijs verloren werd (zie ook het artikel over remise claimen elders in dit blad), terwijl helaas ook afgelopen weekeinde het onderspit werd gedolven. Het tweede moet - na 5 wedstrijden - de eerste punten nog scoren, maar moet nog tegen "zwakke" teams, dus handhaving in de KNSB behoort nog tot de mogelijkheden; er moeten dan nu wel snel wedstrijdpunten behaald worden. De laatste 0 is overigens onder protest (het afgaan van een mobiel...). Het derde heeft het net als vorig jaar moeilijk in de Promotieklasse: na de eerste wedstrijd te hebben gewonnen gingen de volgende drie helaas verloren. Hetzelfde patroon vinden we bij het vierde in de eerste klasse: 1 maal winst gevolgd door 3 maal verlies. De "lagere" teams doen het (iets) beter: het viijfde scoorde achtereenvolgens 0, 2, 1 en 2 punten, het zesde boekte 1 overwinning en 1 maal 4-4 (plus 2 maal verlies...), en het zevende won 1 van zijn 3 wedstrijden. Van de beide jeugdteams doet het achtste het geweldig: een **100%-score** (3 maal gewonnen); en het negende scoorde 50% (1 gewonnen, 1 verloren).

Een overzicht t/m afgelopen weekeinde (voor de actuele stand zie altijd www.svpromotie.nl):

	team	klasse	match-punten per ronde					#	+	=	-	matchpunten		bordpunten	
			1	2	3	4	5					score	%	score	%
1.	8 ^e	3 ^B	2	2	2			3/6	3	0	0	6 (max. 6)	100 !!	15 (max. 24)	62,5
2.	5 ^e	2 ^C	0	2	1	2		4/6	2	1	1	5 (max. 8)	62,5	19½ (max. 32)	60,9
3.	1 ^e	KNSB 2 ^B	2	2	2	0	0	5/9	3	0	2	6 (max. 10)	60,0	20½ (max. 40)	51,3
4.	9 ^e	4 ^B	0	2				2/5	1	0	1	2 (max. 4)	50,0	7 (max. 16)	43,8
5.	6 ^e	2 ^A	2	1	0	0		4/7	1	1	2	3 (max. 8)	37,5	13 (max. 32)	40,6
6.	7 ^e	3 ^A	2	0	0			3/6	1	0	2	2 (max. 6)	33,3	7 (max. 24)	29,2
7.	3 ^e	prom	2	0	0	0		4/9	1	0	3	2 (max. 8)	25,0	13 (max. 32)	40,6
8.	4 ^e	1 ^B	2	0	0	0		4/7	1	0	3	2 (max. 8)	25,0	9½ (max. 32)	29,7
9.	2 ^e	KNSB 3 ^G	0	0	0	0	0	5/9	0	0	5	0 (max. 10)	0	16 (max. 40)	40,0
totaal (Promotie – rest van de wereld)								34	13	2	19	28 (max. 68)	41,2	120½ (max. 272)	44,3

Bekerwedstrijden

Inmiddels is het bekerseizoen ook weer begonnen.

Ons KNSB-bekerteam is in een verre uitwedstrijd (PION Groesbeek) helaas niet verder gekomen dan de eerste ronde; het werd wel zoals verwacht 3½-½, maar helaas in de verkeerde volgorde! Zie het verslag van Henk Noordhoek elders in dit nummer.

Daarentegen heeft ons HSB-bekerteam een fraaie 4-0 overwinning behaald op RHC-Arena (waarvan 1 punt reglementair: niet opkomen van de tegenstander, zeer ongebruikelijk in een bekerwedstrijd...). Om het maar weer eens in voetbaltermen te formuleren: ons HSB-bekerteam overwintert! Wordt (dus) vervolgd.

Rob de Vries

Promotie A1 promoveert naar de Meesterklasse !

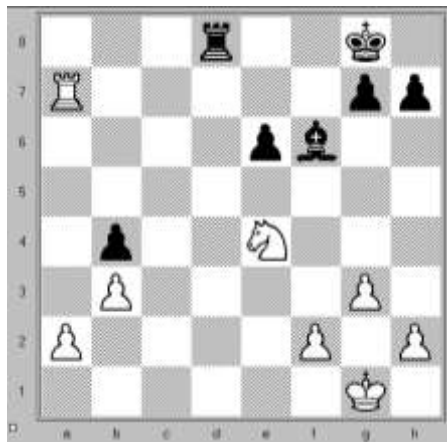
MG John Tan

Groot feest in Zoetermeer! In de leeftijdsklasse Jeugd tot 20 jaar heeft Promotie het kampioenschap behaald in de Promotieklasse ZuidWest. Het team bestaande uit Pauline van Nies, Dennis Leenman, Timo Leenman, Richard Tan en de subs Jeroen Snijdwint en Pieter Ouwens is als eerste geëindigd en doet daarom volgend jaar mee in de Meesterklasse, de hoogste klasse in Nederland.

In de 1e ronde werd tegen Haagse Toren gespeeld. Vooraf voorzien van tips&tricks door onze nieuwe teamleider Bernard Bannink vertrokken wij naar Den Haag.

Supersub Pieter Ouwens was als eerste klaar. Zijn winstpunt was een aardige opsteker voor de andere drie spelers. Na overwinningen van Pauline en Richard was het wachten op Timo.

JCC Haagse Toren - Promotie 9-9-2004

Wit: Mike Hoogland

Zwart: Timo Leenman

Tien zetten hiervoor had Timo de winst eenvoudig voor het grijpen gehad. Zwarts T+loperpaar was superieur t.o.v. wits T+P+L. Het loperpaar had ooit op d2 en e2 gestaan. Nou, dan weet u het wel.

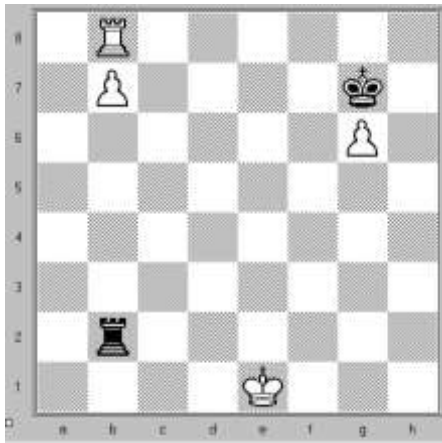
In tijdnood is een en ander misgegaan. Tijdcontrole gehaald, partij weggegeven.

35 Pxe4 Lf6
36 Pxf6 gxf6
37 Tb7 Td4
38 f4 Td2
39 Txb4 Txa2

Remisebeelden worden steeds herkenbaarder, zegt Timo. Tijd dat u en ik het boek ook gaan kopen?

40 Tb8 Kg7
41 b4 Tb2
42 b5 Kg6
43 g4 e5
44 fxe5 fxe5
45 b6 e4
46 b7 Kg7
47 h4 h6

48 g5 hxc5
49 hxc5 e3
50 Kf1 Kh7
51 g6 Kg7
52 Ke1 e2
53 Kf2 e1D
54 Kxe1 Tb1

Hier dacht uw verslaggever dat Timo wel op kon geven: pion g6 kan niet worden gepakt vanwege Tg8, de witte koning loopt naar de b-pion en helpt hem om te promoveren.

Bernard tikte mij echter op de schouders en zei "dit is theoretisch remise". De zwarte toren pendelt tussen b1 en b6 en als de witte koning naar de c-pion loopt, dan geeft de toren schaakjes vanaf de achterste rij.

Timo wist het ook: het staat immers in het boek Praktische Schaaklessen deel 6 van Max Euwe.

Mike wist het ook: hier bood hij remise aan.

De 2^e en 3^e ronde werden in Goes gespeeld. Hiervan is geen verslag, maar er werd eenmaal gewonnen en eenmaal verloren. De 4^e en 5e ronde werden bij ons in Zoetermeer gespeeld. Hier volgt het verslag van Bernard.

Het jeugdteam heeft tweemaal gewonnen. 's Ochtends werd koploper WZV uit Zeeuws Vlaanderen eenvoudig geklopt. Op bord vier stond Richard in mum van tijd een stuk voor. Toen Timo na een succesvolle minoriteitsaanval op de damevleugel het verband uit de stelling van zijn tegenstander had gespeeld en vervolgens eenvoudig won, nam Pauline geen risico meer en forceerde remise door zetherhaling. Dennis speelde een mindere partij die helaas verloren ging.

's Middags mocht Promotie tegen Middelburg. Dit is een niet zo'n sterk team. Promotie deed zijn plicht en won met 4-0. WZV verloor met 1½ -2½ van Sliedrecht in een wedstrijd die alle kanten had uitgekund. Dit kan belangrijk zijn gezien de stand en het programma. Die lijkt een bordpuntenrace te worden tussen Promotie en Sliedrecht waar Promotie er 2½ voor staat maar Sliedrecht het lichtere programma en het thuisvoordeel heeft.

Zaterdag 11 december gingen we vol goede moed naar Sliedrecht voor de 6^e en 7^e ronde.

Dennis was verhinderd, maar gelukkig was Jeroen Snijdewint bereid om zijn vrije zaterdag op te offeren.

Tweemaal winnen en genoeg bordpunten scoren was ons doel.

In de zesde ronde werd met 4-0 gewonnen van Souburg. Richard gaf het goede voorbeeld.

Zwart heeft net Pa5 gespeeld en hier dacht Richard "jammer van mijn mooie looper".

U en ik trekken de looper naar d3 terug, maar Richard speelde Lxf7!!! Je moet er maar op komen.

Op hout wordt niet gelet. Zijn speelwijze is riskant, maar wel fraai om te zien.

Wit trok aan het langste eind na Txf7; e5 dxe5; dxe5 e6; exf6 Lxf6; Pe4 Le7 (ook Tg7; Lh6 Tf7; Pxf6 Dxf6; Pe5 helpt niet) Pe5 1-0.

Aangezien concurrent Sliedrecht ook met 4-0 won, moest Promotie van

Spijkenisse winnen.

Het werd een zenuwslopende middag voor begeleiders en supporters. Ook jeugdleider Mildo van Staden en voorzitter Ruurd Kunnen waren aanwezig om de spelers een steun in de rug te geven.

Na twee uren spelen stond Timo nog steeds beter, maar de andere borden stonden gelijk. Sliedrecht had ondertussen al een 3-0 voorsprong genomen.

Na drie uren had Pauline gewonnen, stond Timo nog steeds beter en de andere borden gelijk. De supporters pendelden onrustig tussen speelzaal en barruimte. Na een blik op de overige borden gaf de teamleider aan Jeroen het dringende advies om remise aan te bieden, maar tegenwoordig heeft de jeugd een eigen mening en hij speelde vrolijk verder.

De spanning steeg toen ook Timo het punt incasseerde. Waar halen we nog een half puntje vandaan? Toen Jeroen remise aanvaardde, was het voorgaande incident vergeven en vergeten. Kampioen!!!

Dat ook Richard zijn partij won was mooi meegenomen, want zodoende won hij de topscore-prijs van bord 4. Naast de kampioensbeker nam Pauline ook de topscore-prijs aan het hoogste bord mee naar Zoetermeer. Het kampioenschap werd gevierd in het plaatselijke Chinese restaurant waar het eten (uiteraard) goed smaakte.

Volgend jaar spelen we in de Meesterklasse. Drie van de vier spelers hebben al toegezegd mee te doen; nu nog die ene over de streep halen.

Persoonlijke scores:

Pauline van Nies	6	uit 7
Dennis Leenman	2	uit 4
Timo Leenman	5½	uit 7
Richard Tan	6½	uit 7
Jeroen Snijdwint	1½	uit 2
Pieter Ouwers	1	uit 1

Als toegift de partij van Pauline uit de laatste ronde:

JCC Promotie - Souburg 11-12-2004

Wit: Pauline van Nies

Zwart: Erik van Nassau

1. e4 c5
2. Pf3 d6
3. d4 cxd4
4. Pxd4 Pf6
5. Pc3 g6
6. Lb5!

Dit is een SOS-opening vertelde Pauline. Huh? Secrets of Opening Surprises, geschreven door Jeroen Bosch. Voor het geval dat de tegenstander zich heeft voorbereid: ..... surprise!!! Vandaag geen hoofdvariant.

6. .... Ld7
7. Lxd7 Pbx d7
8. Lg5 Lg7
9. De2 Da5
10. h4 Tc8
11. Th3 Pc5
12. 0-0-0 a6
13. Kb1 Pa4
14. Lxf6 Lxf6
15. Pd5 Lg7
16. b3!!!

Maakt een 'gat' in de koningsstelling, verzwakt veld c3: kortom, deze zet kan eigenlijk niet ..... of toch wel? Pa4-c5 verliest na b4; Pa4-b6 verliest na b4. Je moet er maar op komen.

16. .... Pc3+
17. Txc3! Txc3
18. Dd2! Tc5

19. b4!
- 1-0

John Tan

En zo stond het op de KNSB-site:

KNSB Jeugdcompetitie: Promotie wint Promotieklasse A Zuid West

De Promotieklasse A Zuid West van de landelijke jeugdcompetitie van de KNSB is uiteindelijk gewonnen door Promotie uit Zoetermeer. Op de slotdag kwam de voorsprong van 2½ bordpunten op Sliedrecht niet echt meer in gevaar. Sliedrecht voerde de druk op de centrale slotdag, die in Sliedrecht werd gespeeld, nog wel op door twee keer met 4-0 te winnen (van Middelburg en Souburg), maar Promotie deed het niet veel minder door een 4-0 zege op Souburg en een 3½-½ zege op Spijkenisse 2.

Met 2 bordpunten meer op Sliedrecht, waar de enige nederlaag tegen werd geleden, werd het meest degelijke team dus kampioen in de op papier sterke Promotieklasse. Sliedrecht verspeelde het kampioenschap door in de tweede ronde verrassend te verliezen van de Haagse Toren. De eindelijk op de slotdag op hun sterkst aantredende WZV werd uiteindelijk derde. Zo eindigden de op papier sterkste drie teams op de eerste drie plaatsen, hetgeen recht gaf op bekens, die men ontving uit handen van wedstrijdleader Bert Broerse.

Onderaan werd degradatie een feit voor de Zeeuwse teams van Middelburg, Souburg en Goes. Voor Spijkenisse 2 is het nog even afwachten of 7 wedstrijdpunten voldoende zijn voor handhaving. De organisator van de laatste ronde, Schaakvereniging Sliedrecht, zorgde voor prijsjes voor de beste bordprestaties. Deze gingen naar:

- Bord 1: Pauline van Nies van Promotie met 6 uit 7;
- Bord 2: Mike Hoogland van Haagse Toren met 5½ uit 7;
- Bord 3: Peter van den Bergh van Schaakvereniging Sliedrecht met 6½ uit 7;
- Bord 4: Richard Tan van Promotie met 4½ uit 5.

Zo eindigde een spannende competitie met het terechte kampioenschap voor Promotie, dat de opvolger werd van De Pion, het team dat zich dit seizoen uitstekend handhaafde in de Meesterklasse.

[Jerry van Rekom]

Citaat van de maand [2]

"Ik speelde als een kind"

[Magnus Carlsen, na verlies van een rapidpartij tegen Kasparov]

Bernard Bannink 2300+ → Fide-meester ?!

E

Willem Broekman / Rob de Vries

Op het toernooi van het Isle of Man heeft Bernard, zoals bekend, uitstekend gepresteerd. Als deze uitslagen verwerkt worden in de Fide-ratinglijst, dan zou hij boven de 2300 punten komen. Dit is de grens voor een Fide-meesterschap. Hoe werkt dit eigenlijk? Als je op de Fide-site van 12 december de gegevens opzoekt, dan vind je het volgende:

IDcode	Name	FIDE title	Fed	Rating	Exp	B-Day	Sex
1002511	Bannink, Bernard		NED	2294	16.95	1964-06-03	M

Hierbij betekent "Exp": "expected rating change". Met deze expected rating change erbij komt hij op 2311.

Ook de positie op de nationale en internationale ranglijst is opgenomen:

Bannink, Bernard	World Rank	6188
	National Rank	131
	National Male Rank	127

Het verloop van zijn rating in de tijd is ook te vinden:

Bannink, Bernard - rating change since January 2000				
Period	Chart	Rating	Change	Games
Jan 00		2232		6
Jul 00		2246	+14	7
Oct 00		2246		
Jan 01		2246		
Apr 01		2246		
Jul 01		2246		
Oct 01		2261	+15	7
Jan 02		2261		
Apr 02		2261		
Jul 02		2261		
Oct 02		2265	+4	8
Jan 03		2265		
Apr 03		2265		
Jul 03		2265		
Oct 03		2274	+9	8
Jan 04		2280	+6	9
Apr 04		2280		
Jul 04		2280	+ 0	6
Oct 04		2294	+14	8

De voorwaarden voor het Fide-meesterschap worden als volgt geformuleerd:

1.3 Those titles gained by achieving a published rating at some time or other:

1.31 FIDE Master 2300

The International FIDE titles shall be under the umbrella of the Qualification Commission, which is the final judging unit.

The titles are:

0.31 Titles for over-the-board chess (as defined in 1.14), the judging unit being the FIDE Titles and Ratings Committee:

Grandmaster (GM),
International Master (IM),
FIDE Master (FM),
Candidate Master,
Woman Grandmaster (WGM),
Woman International Master (WIM),
Woman FIDE Master (WFM),
Woman Candidate Master,
Honorary Grandmaster (HGM),
Honorary Master (HM).

The Award of Titles:

0.51 Titles in 0.31 are awarded for specific results in specific Championship events;
Or are awarded on achieving a rating as laid down in these regulations. Such titles are registered by the Chairman of the Qualification Commission on advice by the FIDE Office.
Or are awarded by the General Assembly on recommendation by the Qualification Commission that the candidate meets the requirements.

Ik (Willem) kan niet precies vinden hoe de titel administratief verkregen moet worden.

Eén ding is zeker, na 1-1-2005 kan Bernard zijn Fide-meesterschap aanvragen. Gefeliciteerd!

Schaakopgaven

D

Ik heb voor u weer twee fraaie opgaven op de NRC-site gevonden (elke werkdag staat daar een "interactief" probleem, verzameld door Herman Grooten). Veel succes!

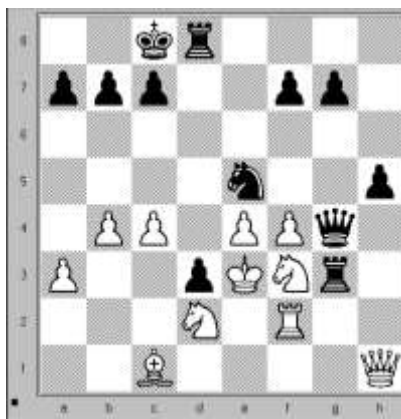
[Oplossingen → pagina 31]

Rob de Vries

Probleem 1:
Wit speelt en wint

Probleem 2:
Zwart speelt en wint

Vol goede moed vertrokken wij zaterdag 11 december naar Groesbeek. Igor voelde de stemming van de dag helemaal aan, hij zou zijn tegenstander wel eens gaan bijzetten. En Igor had ook wel reden tot enig optimisme, met een TPR van 2438 in de eerste vier KNSB-wedstrijden. Manuel brulde ook wat krijgshaftigs en ik, ik verkondigde dat ik nog nóóit tijdens een bekerwedstrijd had verloren. Niet tegen BSG, de toenmalig regerend bekerkampioen, of tegen Utrecht, of tegen Charlois Europoort, beide 1^e klasse-teams. En Bernard, aan zo een puntenmachine werd niet getwijfeld. Groesbeek–Promotie 0-4, dat moest wel kunnen. Of nee, ½-3½, Manuel speelde immers ook mee.

Voor het laatste stukje van de rit werd de routebeschrijving tevoorschijn gehaald. Op naar de Mallemolen. Eigenlijk was dat al het moment waarop het misging: 'De Mallemolen', wat was dat voor een naam? Moesten wij in 'De Mallemolen' schaken? Zijn wij schakers altijd tot bejaardentehuizen en kinderdagverblijven veroordeeld? Eenmaal aangekomen viel het allemaal niet mee. In een grote zaal, midden in de Mallemolen, werd luide karaoke-muziek geproduceerd. En wij moesten pal daarnaast, in een open ruimte, een bekerwedstrijd gaan spelen. Wat zijn dat voor gekken, hier in Groesbeek? Moeten we de hele partij naar 'Oh, Manuela' luisteren? Dat al moet de psychologische genadeklap geweest zijn. Dat de muziek ruim voor het aanvangstijdstip van de wedstrijd stopte, doet niet ter zake: de dreiging is immers erger dan de uitvoering, nietwaar?

Bij mij ging er al snel in een Aljechin iets mis. Nee Manuel, dat is niet vanzelfsprekend als je de Aljechin speelt! Al op de vijfde zet koos ik een ongelukkig plan. En mijn tegenstander wist zijn voordeel gestadig uit te breiden. In slechte stelling zag ik een kleinigheid over het hoofd: 1-0 voor Groesbeek. Dat was fijn voor de overige drie Promotianen, die mochten nu de boel gaan forceren. En op een zeker moment leek dat nog te gaan lukken ook: Zowel Bernard als Igor stonden goed. Manuel stond een pionnetje achter maar zou misschien ook nog wel een remise binnen kunnen halen. Maar helaas, het liep anders. Bernard vergat de winnende combinatie uit te voeren en vergaloppeerde zich even later. Igor raakte in gewonnen stelling de draad kwijt, na een paar slechte zetten liet hij zich pardoos mat zetten.

In een grafstemming gingen we naar huis. Niet ½-3½, maar 3½-½. Promotie had zich laten kisten. Slechts bij Manuel was nog iets van zijn gebruikelijke rumoerigheid over. Maar ook dat was snel over toen teamleider Willem dreigde te openbaren hoe Manuel's remise tot stand was gekomen...

Onderstaand een partij uit voor mij betere beker-tijden. Promotie 1 was een paar jaar daarvoor, in 1985, naar de 3^e klasse KNSB gepromoveerd. Slechts met hangen en wurgen konden we die jaren ons daar handhaven. Dan wordt er gebekerd. We spelen tegen Charlois Europoort, een veel sterker 1^e klasse KNSB-team. De verwachting is natuurlijk dat we kansloos weggevaagd worden. Ik mag bijvoorbeeld met een rating rond de 1900 aantreden tegen een speler met een rating van ca. 2250. 2250? Tegen zo een sterke speler had ik toen zelfs nog nooit gespeeld!

Henk Noordhoek – Michel de Wit
KNSB Beker, SV Promotie - Charlois Europoort
december 1989
Caro-Kann; Panov

1. e2-e4	c7-c6
2. d2-d4	d7-d5
3. e4xd5	c6xd5
4. c2-c4	Pg8-f6
5. Pb1-c3	g7-g6
6. Pg1-f3	Lf8-g7
7. Lc1-g5	d5xc4?

Normaal wordt pas op c4 geslagen wanneer de witte looper naar e2 of d3 is gespeeld. Nu kan de witte looper in één keer naar c4, zonder tempoverlies dus.

8. Lf1xc4	0-0
9. 0-0	h7-h6
10. Lg5-f4	a7-a6
11. Dd1-d2	g6-g5
12. Lf4-g3	Lc8-f5
13. Ta1-d1	e7-e6

Wit staat iets beter:
Ontwikkelingsvoorsprong, ruimtevoordeel, zwart heeft een verzwakte koningsstelling. Ik zie echter niet hoe wit zijn voordeel kan uitbouwen. 14 h4 is niet goed vanwege Ph5; op 14 Pe5 volgt ook 14 ... Ph5. Rustig verder ontwikkelen met 14 Te1, waarbij niet zeker is of de toren daar wel goed staat wordt beantwoord met 14 ... Pc6, en dat paard staat dan wel goed op c6. Vandaar:

14. d4-d5

Opent de stelling, maar geeft het ruimtevoordeel weg. Aan de andere kant wordt een middenspel met een geïsoleerde pion vermeden. Dat speltype, waarin wit enerzijds ruimtevoordeel en actief spel heeft maar anderzijds een in het eindspel potentieel zwakke pion bezit, is bepaald niet mijn favoriete middenspeltype. Ik zit liever aan de andere kant van het bord!

14. ... e6xd5
 15. Pc3xd5 Pf6xd5
 16. Lc4xd5 Pb8-c6 Zie diagram 1.

diagram 1

17. Dd2-c1?!

Dit is wel een erg vage zet. Maar wat dan wel? Ik vind het moeilijk in deze stelling een concreet plan te vinden. 17 Te1 leidt na 17...Te8 tot vereenvoudigingen. 17 h4 misschien? Na 17 ... g4 18 Df4 Df6 heeft wit geen voordeel.

17. ... Dd8-b6

Gezien het vervolg zou 17...Df6 nauwkeuriger zijn geweest

18. h2-h4!?

Tja, door een zet als 17 Dc1 is wit een belangrijk deel van zijn voordeel kwijt. 18 b3 met ongeveer gelijk spel is mogelijk. Tegen een veel sterkere speler beleef je alleen niet veel plezier aan zo'n stelling, die tikt je gewoon langzaam maar zeker weg. Vandaar dat ik het wat agressiever aanpak.

18. ... Lg7xb2

19. Dc1-d2 Ta8-d8

Zwart moet wel actief spelen, wit dreigt met 20 hxg4 de koningsvleugel op te rollen. Nu verkrijgt zwart na 20 hxg4 tegenspel door van de penning van de loper op d4 gebruik te maken, bijvoorbeeld door 20. ... Pe7. 19. ... g4 is overigens geen alternatief: Na 20 Dxd6 gxf3 21 Dg5+ en 22 Dxf5 is de zwarte stelling een rokende puinhoop.

20. Lg3-c7!

Zie diagram 2.
 Een krachtzet! Wit heeft duidelijk compensatie voor zijn pion. De loper op b2, die hard nodig is voor de verdediging

diagram 2

van de koningsstelling, wordt geruild. En de witte dame komt op de a1-h8 diagonaal prima te staan.

20. ...

21. Dd2xb2

Db6xc7

De witte stukken staan goed gepositioneerd voor een aanval op de koningsvleugel.

21. ...

22. Db2-f6

g5-g4

Lf5-h7?

Beide spelers hebben voor de laatste zetten nogal wat tijd gebruikt. In tijdnood worden vervolgens wederzijds onnauwkeurigheden begaan. 23...Lc2 is sterker, na 23 Ph2 Pe7 24 Dh6 Td5 25 Td5 Pd5 26 Dg5+ Lg6 27 Dxd5 wordt een eindspel bereikt met wederzijdse kansen.

23. Df6xh6?

Ook wit zet minder nauwkeurig voort. 23 Ph2! is beter, zwart heeft nu niets beter dan 23 ... Dd7 24 Dxd6 Df5 25 Lxc6 bxc6 26 Dxc6, en zwart heeft een beroerd eindspel. Na 23 .. h5 kan wit met 24 Tfe1 op winst spelen.

23. ...

g4xf3

Zwart legt zich neer bij remise. Fritz geeft 23 Td6 als alternatief. Of met 23 ... Td6 veilig op winst gespeeld kan worden is achter het bord moeilijk te zien, zeker in tijdnood. Wit moet dan een kleine kwaliteit offeren: 23...Td6 24.Lxf7+ Dxf7 25.Txd6 g4xf3 26.g3. Zwart heeft weliswaar een kleine kwaliteit, maar de koning staat nogal tochtig.

24. Dh6-g5+ Kg8-h8

25. Dg5-f6+ Kh8-g8

26. Df6-g5+ Kg8-h8

27. Dg5-f6+ Kh8-g8

28. Df6-g5+ ½ - ½

Henk Noordhoek

Naschrift van (een deel van) de redactie:

De Redactie neemt met afgrijzen kennis van het feit dat een kenner van zekere opening na vijf(!) zetten reeds de weg kwijt is. Hoe durft men een dergelijk sujet de eervolle taak op te leggen om te bekeren voor SV Promotie? Zal dat volgend jaar wederom gaan gebeuren? Hier passen vragen aan Het Bestuur. Prangende vragen zelfs.

Op de 64 velden van deze edele sport zijn 32 dieren uitgebeeld. Dus 2 afbeeldingen vormen tezamen 1 dieren naam. De 2 bij elkaar behorende afbeeldingen zijn altijd door 2 paardsprongen met elkaar verbonden.

Onder de inzenders van correcte oplossingen worden 2 prijzen verloot, t.w. € 15,- en € 10,-. Zo moet U inzenden: a1 + g3 = bijv. veldmuis; Uw oplossing moet 15 januari a.s. binnen zijn bij: H. Breugem, Dublinstraat 13, 2713 HN Zoetermeer (of inleveren op de clubavond). Goede feestdagen en veel puzzelplezier toegewenst.

In het zaterdags bijvoegsel van een bekende landelijke krant hebben met enige regelmaat mysterieuze gebeurtenissen uit een ver of minder ver verleden een bespreking gekregen.

Ik herinner me een bijlage over een toevallig opgedregde auto waarin zich de resten bevonden van een schooljuf. Zij was, vreemd genoeg, nooit als vermist opgegeven. Ik herinner me een bijlage uit 1978 of daaromtrent, geheel gewijd aan de moord in een seinwachterhuisje vijftig jaar daarvoor. Twee zwervers draaiden de bak in, onschuldig, zoals jaren later bleek. En tenslotte herinner ik me uit de jaren tachtig het krantenbericht over de vondst van drie “geklede skeletten” in het Belgische Passendale. In de eerste wereldoorlog is hier gevochten en dus leek de vondst niet zo heel vreemd. Maar er was wel wat raars met de kostuums. Uiteindelijk bleek het te gaan om drie Engelse soldaten die veel eerder op deze plek waren gesneuveld en wel in de Oostenrijkse Successieoorlog rond 1745.

Het rurale plaatsje De Ruyter, New York, niet ver van Syracuse is ooit, heel even in het nieuws geweest. Dat was in de aprilmaand van 1933. Sheriff Bill Wrath kreeg een oproep om naar een vervallen houtzagerij te komen, waar al tientallen jaren geen activiteiten meer ontplooid werden. Spelende kinderen waren in een gedeelte van de houtzagerij gekomen die kennelijk eerder aan de aandacht van hun kornuitjes ontsnapt was. Zij deden er een ontdekking die hun wel een paar onrustige nachten bezorgd zal hebben. Wrath en zijn assistenten troffen er twee lijken aan. De beide lijken hingen elk in een stoel en op een lage tafel tussen hen in stond een schaakbord. Het had er de schijn van dat de personen waren overleden terwijl ze aan het schaken waren.

Voor Wrath, die voor wat hij op het schaakbord zag wel geen grote belangstelling zal hebben gehad, ging het erom te bepalen wie deze personen waren en of hier sprake was geweest van een misdrijf. Kennelijk hadden de overledenen nog papieren bij zich, want zeer snel werd bekend gemaakt om wie het ging: Andrew Dan Rodilif en Phil Ammats, beiden zonder vaste woon- of verblijfplaats. De patholoog-anatoom van Syracuse, Dr. Norman Obecalp, had de eer om de heren te onderzoeken. Gegeven hun geboortedata kon hij vaststellen dat zij beiden al zeker tien jaar geen schaakstuk meer hadden aangeraakt, maar een duidelijke doodsoorzaak kon hij niet bepalen. Van grof fysiek geweld bleek hem niets.

Verder ontdekte Wrath dat de eigenaar van de houtzagerij een stokoude inwoner was van Schenectady, die al in geen twintig jaar meer had omgekeken naar zijn eigendom. Alles bij elkaar was er voor de sheriff geen reden om dieper in de zaak te duiken. De lijken werden vrijgegeven, maar niemand meldde zich en de staat New York zorgde uiteindelijk voor de begrafenis. De landelijke pers had in de eerste twee weken nog belangstelling gehad, maar daarna was het gebeurd. Geen bloed, geen drama, geen belangstelling.

Je vraagt je als schaker af wat hier gebeurd kan zijn. Laat ik eens iets proberen te verzinnen. Twee zwervers lopen in regenweer door De Ruyter. Ze zien een verlaten, vervallen gebouw, waar ze kunnen schuilen. Ze gaan op onderzoek uit, ze komen in een ruimte waar ze toevallig een schaakbord en schaakstukken aantreffen. Ze vervelen zich vermoedelijk en besluiten de tijd te verdrijven door een potje te schaken. Hopelijk houdt het snel op met regenen. Maar wat gebeurt er dan? Dat er eentje achter het bord dood blijft..., maar twee? Hebben de heren zich dood gezopen? Of zijn ze zich misschien doodgeschrokken van hun eigen fantastische spel? Het klinkt te poëtisch om waar te kunnen zijn. Ik kom er niet uit. Serieus bedoelde opgave aan U: verzin een min of meer aannemelijk verhaal om deze twee doden “te verklaren”. Voor een goed verhaal kunt U op een al dan niet alcoholische versnapering rekenen....

□

De juiste auto...

Schaken is niet alleen techniek en veel boeken lezen

Promotie 3 speelde op 9 november 2004 tegen Vogelwijk.

In de auto van Wong Tsai zaten Ton de Waal, John Tan en Wong zelf.

Promotie verloor met 2½-5½. De punten werden gescoord door Ton, John en Wong.

Schaken is niet alleen huisvljijt, openingskennis, middenspeltechniek of alles weten van het eindspel.

Nee, het is een kwestie van ... in de juiste auto meerijden!!!

John Tan

Even leek het erop dat Promotie 1 het winterkampioenschap zou binnen halen in de tweede klasse KNSB, maar na drie knappe overwinningen moest ons team zijn meerdere erkennen in dat van Krimpen a/d IJssel.

Opvallend is wel dat tegen dit op papier zwakkere tegenstander de punten zijn blijven liggen. Volgens kenners een vaak voorkomend verschijnsel voor het eerste. Juist zwakkere tegenstanders schijnen voor ons moeilijk te bestrijden te zijn.

Ik kan en mag hier zelf geen enkel zinnig schaaktechnisch of tactisch oordeel over vellen.

Met Frans Martens vullen wij het teamleiderschap in voor ons vlaggenschip. Echter alles wat enigszins riekt naar schaaktechnische en tactische zaken laten wij geheel over aan deskundigen zoals Hans Meijer (die zorgt voor de winnende opstelling) en Henk Noordhoek (die ons volledig informeert omtrent de ratinggegevens).

Verwacht in deze column dus geen uitgebreide analyses van grootmeesterlijke partijen van onze spelers.

Nee, alles wat maar even neigt naar technische en tactische aanwijzingen, opmerkingen en opstellingen met de daarbij mogelijke gekoppelde ‘vedettenneigingen’ zoals Frans dat zo mooi kan verwoorden valt buiten onze verantwoordelijkheid.

Wij mogen voor het organisatorische gebeuren zorgen zoals de contacten met de tegenstander, vervoer, de onderlinge sfeer, praatje hier, kwinkslag daar, bemoedigend klopje, enz. enz. en dat geeft al kopzorgen genoeg.

Een dag met het eerste optrekken is een hele belevenis want er gebeurt genoeg. Allereerst natuurlijk op de schaakborden, maar Frans en ik hebben al geconcludeerd dat schakers op dit niveau toch heel anders denken dan wij, eenvoudige huis-, tuin- en keukenschakers.

Wel leren wij er wel iets van, zoal in ons jargon ‘de uitgestelde zet’, maar over het algemeen houden wij ons zo een dag bezig met andere zaken zoals het cryptogram uit de Volkskrant. Ik zorg voor de krant en mijn goede schaakvriend Frans voor het befaamde potlood met gummetje. Een keer hadden wij bijna de volledige oplossing, maar vaker komen wij niet verder dan een aantal vondsten, waar een groot twijfelgehalte aan gekoppeld is (daarom ook het potlood met gum).

Tussen de bedrijven door begeven wij ons natuurlijk regelmatig in de speelzaal om niet alleen een indruk van de stand te krijgen, maar ook om de sfeer op te snuiven.

Zo was het fantastisch om te zien hoe in de eerste wedstrijd de joligst geklede speler van ons team het opnam tegen de meest strak geklede speler van de Pion.

Sjaak was nog geheel in zomerstemming in kaki korte broek en op sandalen en zijn tegenstander in strak gegoten driedelig zwart pak gedecoreerd met de KNSB-speld.

Voor onze wedstrijd tegen RSR Ivoren Toren in Rotterdam, waren wij ruimschoots op tijd vertrokken. En.... ongelooflijk!!

Frans wist de speelzaal feilloos te vinden (wel met een beetje hulp van Ben). Alleen de tweede auto met Bernard aan het roer kwam maar niet opdagen. Uw teamleider werd allengs nerveuzer! Frans ging zelfs in de regen aan de weg staan om ze op te wachten. De spanning liep flink op, maar net voor aanvang kwamen onze spelers vrolijk (gelukkig wel) binnen.

Het was tegen deze vereniging dat Pauline het moest opnemen tegen een speler die wel erg veel last had van zijn motoriek. Als hij bewoog, bewoog ook alles: armen, benen en gezichtsuitdrukking en dat gepaard gaande met het nodige geluid. Als hij opstond sloeg ons de schrik om het hart, want hij was al diverse malen gestruikeld over voorwerpen als een tas, een verhogingkje, een stoelpoot. Even waren wij bang dat Pauline zich hierdoor zou laten afleiden, maar gelukkig liet zij zich niet van de wijs brengen en zette zij haar partij in winst om.

Tegen Overschie had zij dat kunststukje ook al uitgehaald. Haar tegenstander zo gefrustreerd achterlatend, dat deze na een pittig barbezoek zelfs het pilsje van uw teamleider aan de lippen zette terwijl hij lawaaiig zijn medespelers trachtte te overtuigen dat hij echt gewonnen stond.

Overigens was dat onze eerste en laatste thuiswedstrijd in het Stadshart. Een locatie die door de wedstrijdleader werd afgekeurd omdat er geen aparte analyseruimte was en de daarmee gepaard gaande geluidsoverlast. Zie bovenstaande.

Gelukkig is er een nieuwe locatie gevonden nl. ons oude clubgebouw aan het van het Hoffplein. Ook niet geheel probleemloos.. De schaakpartijen mogen nl. niet te lang uitlopen, want dan komen wij in aanvaring met de evangelische ontmoetingsgemeenschap en dat is niet mis zoals gebleken is. Ons van geen kwaad bewust werden wij tijdens het opruimen en napraten geconfronteerd met een vertegenwoordiger van die gemeenschap, die volledig uit zijn dak ging omdat wij tafels hadden opgesteld. Hoewel wij best bereid waren een handje te helpen was dat aan dovemansoren gericht en zouden wij de gevolgen wel ondervinden. Schouder ophalend hebben wij de zaal maar de rug toegekeerd. Het was toch al een sof dag na het verlies tegen Krimpen en het cryptogram lukte ook al niet.

Ik hoop dat er in het clubblad door de kenners wel enkele partijen vermeld worden van deze competitie, o.a. de schitterende zege van Ben Ahlers in de wedstrijd tegen Overschie of die van Bernard in zijn partij tegen Tolhuizen. Ik zal er schaaktechnisch niets over zeggen, maar ik heb er op mijn niveau wel van genoten.

En dan nu (18 december) op tegen Sas van Gent, een pittige tegenstander in het verre Zeeuws Vlaanderen.

□

Afgelopen zomer smaakte ik het genoeg tijdens de vijfde ronde van het “Amsterdam Chess Tournament” een clubgenoot als tegenstander te treffen. Ik draaide op dat moment een stroef toernooi, waarbij redelijke partijen regelmatig werden afgewisseld met werkelijk schrikbarend geknoei en ik was verre van tevreden. Mijn tegenstandster, wier lof inmiddels door een ieder in schakend Zoetermeer gezongen is was niemand minder dan “onze” Pauline van Nies. Zij speelde op dat moment goed, had enkele lastige eindspelen met ongelijke lopers heel overtuigend tegen 2100-plussers remise gehouden. Bij het vooruitzicht tegen haar te moeten spelen had ik tegenstrijdige gevoelens. “Als je verliest sta je in het oog van een enkele clubgenoot in je Jaeger-ondergoed en is je toernooi definitief verprutst; als je daarentegen wint wordt dat “technisch” als normaal gezien (daar “scoor” je dus niet mee) maar is ieder tot huilens toe begaan met het wrede lot voor je jonge tegenstandster.

“Kan je wel, zo’n grote vent tegen zo’n jong meisje!”: ik hoorde dat laffe verwijt als het ware al over de Voorweg schallen. “Je moet je diep schamen!!” meende ik mezelf ook ettelijke malen te horen prevelen, in mijn slaap..... Kortom: remise zou nog het beste resultaat zijn, daar kon je nog net fatsoenlijk mee thuis komen.. Maar ook “rationeel bekeken” zou een remise niet gek zijn: Pauline toonde zich in het toernooi een “volwassen” speelster, solide maar met de nodige “bite” tegen de iets zwakkere tegenstander en met een behoorlijk actueel en scherp openingsrepertoire.

Ook bleek ze nog over andere wapens te kunnen beschikken, maar daarover later.....

Wit: Pauline van Nies

Zwart: Jan van den Bergh

Amsterdam ACT 2004

1. e4 d6
2. d4 Pf6
3. Pc3 g6

De Pirc-verdediging is voor mij een hele oude liefde, die ik om de paar jaar een enkele keer van stal haal om al te veel theoretische voorbereiding te omzeilen en om het spel gecompliceerd en vooral strategisch te maken. Daarvoor is deze opening prima geschikt.

4. Lg5

Deze zet is niet zo gebruikelijk; tegenwoordig is vooral 4.Le3 de grote mode. De tekstzet is overigens niet ongevaarlijk.

4. .... c6
5. f4 b5

Zwart moet in deze variant niet te snel kort rokeren. Hij streeft naar snel tegenspel op de damevleugel.

6. Ld3 Lg7
7. Pf3 b4
8. Pe2 d5!?

Voorzover ik naderhand kon nagaan is dit in deze stelling een nieuw plan. Het idee als zodanig is wel bekend, de partij komt ermee in banen die eerder aan het Frans of de Caro-Kann doen denken.

9. Lxf6!?

Deze zet is tweesnijdend maar getuigt ook van een zekere logica: wit wint een tempo en het paard is in een gesloten stelling sterker dan de witte zwartveldige loper die met vastgelegde centrumpionnen niet echt fantastisch is, al staat ie buiten de keten. Aan de andere kant: wit ruilt een stuk (altijd handig als je minder ruimte hebt) en de *zwarte* zwartveldige loper kan actief worden (via de diagonaal f8-a3) .... 9. e5 (!) Pe4 10.Lxe4!? dxe4 is ook tweesnijdend maar door de zwakte van e4 m.i. kansrijker voor wit. Iets voor een volgende keer?

9. .... Lxf6
10. e5 Lg7

Dit is consequent. In het vervolg moet wit naar mijn opvatting trachten met f5, eventueel (na zwarte rokade) voorafgegaan door g4 druk op de zwarte koningsstelling te ontwikkelen.

Zwart moet tegenspel op de damevleugel en/of het centrum (met c5 en f6) organiseren.

Volgens mij staat wit dan nog steeds een fractie beter. Pauline kiest echter voor een andere plan., m.i. aanvechtbaar omdat de zwarte ruimteproblemen snel kunnen worden opgelost en hij goed tegenspel op de damevleugel krijgt. Een kwestie van iets tekort schietende ervaring?

11. c3!? bxc3
12. bxc3 e6
13. Dc2?! c5

De dame staat op c2 niet zo gelukkig; waarschijnlijk was De1 beter geweest, om desnoods Lb1 achter te hand te houden...

14. Lb5+?!

Hierna is elke kans op voordeel voor wit volgens mij verkeken. Elke ruil is gunstig voor zwart. Wit houdt praktisch geen materiaal voor een aanval op de koningsstelling over.

14..... Ld7
15. Lxd7 Dxd7!

Veel beter dan Pxd7 omdat het paard vanaf c6 veel betere perspectieven heeft: Pc6-a5-c4, Pc6-b4 of Pc6-e7-f5

16. 0-0 Pc6
17. h3 Tc8
18. Dd3 cxd4

19. cxd4 Pb4!?

Ik speelde dit plan vooral om wit op de damevleugel bezig te houden. Natuurlijk had ik gezien dat het paard na a3 weer weg zou moeten maar de pion staat op a3 iets minder vanwege de mogelijkheid Lf8 en het omspelen van het paard naar c4 Waarschijnlijk zijn er betere plannen.

Een voorbeeld: .... 0-0 en f6. Ik denk al met al dat zwart minstens gelijk staat. Opening geslaagd dacht ik..

20. Db3 a5

21. a3 Pc6

22. Tfc1

Dit is Het Moment waarop Pauline plotseling besloot haar eerste onverwachte troef uit te spelen:

Een Knoeperd van een Speelgoedbeer van voorwaar Ongehoorde Afmetingen! Die had ze tijdens mijn overpeinzingen ergens gekregen uit de zaal en ze plantte hem zeer demonstratief en met kennelijk plezier exact naast onze klok en haar flesje frisdank met rietje. Enigszins afgeleid keek ik op, om vervolgens met een lieflijke glimlach van haar zijde definitief gevloerd te worden...

Dit wordt niks meer, wist ik toen al.

22.... 0-0

23. Tab1 Tb8

24. Dd3 Tfc8

25. Txb8 Txb8

26. Da6 Tc8

Beide partijen doen hier enkel aan “uiterlijk vertoon” op de damevleugel, hopen de ander tactisch te kunnen verschalken. Het evenwicht wordt echter niet verbroken, ondanks de inzet van een tweede onverwachte joker van Pauline: de regelmatige overkomst van heel veel jongemannen uit haar kenniskring van het Nederlands Jeugdteam, al dan niet uitzonderlijk jong en/of getalenteerd, die allemaal wel eens even wilden zien hoe ze een volgend slachtoffer aan de zegekar zou binden... Tja, daar zit je dan als jongere oudere, slachtoffer van psychologische oorlogsvoering van de hedendaagse dreumesen...

27. Pc3 Lf8

28. Pa4 Pe7

29. Pc5 Dd8

Wit heeft een spoortje initiatief, maar m.i. niet gevaarlijk.

30. g4?! Tc6

31. Dd3 Dc7

32. Kg2 Pc8

33. Pa6 Db7

34. Pc5 Db6

Commentaar: zie de opmerkingen bij de 26^e zet.

35. Tb1 Dd8

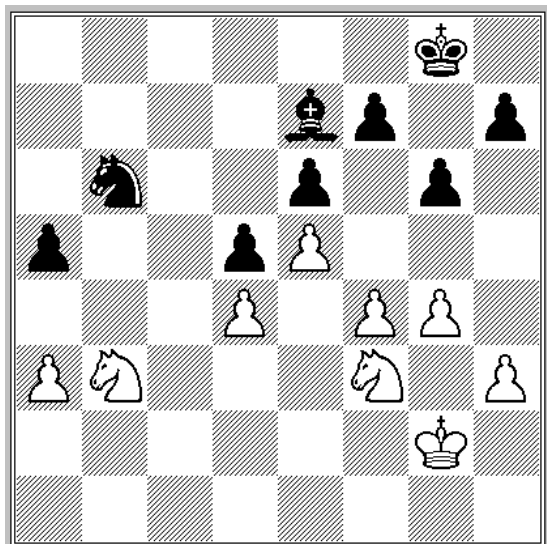
36. Db3 Tb6

37. Dd3 Txb1

38. Dxb1 Db6

39. Dxb6 Pxb6

40. Pb3 Le7

Remise op voorstel van zwart, in een stelling waarin alleen een *blind* paard nog enige schade kan aanrichten.... Na afloop probeerde Pauline nog even een winstweg te vinden, maar ook zij moest vaststellen dat dat onbegonnen werk is. Ook verscheen er nog zo'n eerdere gememoreerde hardleerse dreumes, met een keurig brilletje, aan het bord om te informeren of wit al gewonnen had. "Zo snel gaat dat niet, beste jongen" was mijn imponerend wijze antwoord. Hij leek uit het veld geslagen, vermande zich en mompelde tenslotte "maar het zou toch kunnen"?!.... Jazeker, het zou kunnen, net zoals ik zelf 35 jaar geleden met het idee rondliep dat heel heel misschien ik ooit nog iets van het schaken zou begrijpen en "dus" kans had op een match met Fischer, die ik dan glansrijk zou winnen.... Mooie dromen....

Jan van den Bergh

Noot van de redactie: Bekijk nu nog eens de titel boven dit verhaal....

Niet zo leuk

E Manuel Nepveu

Toen de goden schoonheid en charme uitdeelden stond zij achteraan in de rij.

Toen de godinnen verstand uitdeelden stond zij vooraan.

Wanneer zich op het schoolplein groepjes giechelende meiden vormen maakt zij daar nooit deel van uit. Zij heeft alleen contact met de hazenlip van de klas of met die slungel van een klas lager die niet kan touwklimmen. Als het waar is dat kinderen elkaar opvoeden, dan wordt zij opgevoed door de minder succesvolle elementen in haar sociale wereld.

Haar gang ontbeert gratie. Misschien heeft ze iets met haar schouder. Op ballet heeft ze vast niet gezeten.

Als iemand iets aardigs tegen haar zegt, reageert ze verlegen. Alsof ze het niet kan geloven.

Over de kwaliteit van haar toekomst kan men gepast somberen.

Ze zit op schaken en schaken doet zij niet slecht.

Af en toe kom je haar tegen. Bij een schaakwedstrijd dan.

Je herkent haar zonder mankeren.

Niet zo leuk.

□

Dit artikel heeft weer als thema de dogma's van mijn persoontje. Ik ben bezig dat te cultiveren en dat lukt aardig. Vroeger sprak men van de groepjesregel van Broekman. Nu hoor ik steeds vaker de dogma's van Broekman.

Dogma's stamt volgens mij uit de katholieke kerk. Het zijn iets als kerkelijke regels.

Bedoeld voor het gepeupel. Dan hoeven zij niet zo na te denken. Als zij de dogma's volgen zijn zij goed Christen. De kerkelijke leiding maakt het zich op deze manier gemakkelijk. Anders gaat iedereen maar meedenken over van alles het geloof aangaande. En dat is lastig.

Met schaken is het natuurlijk precies zo. Dogma's toepassen is gemakkelijker, dan zelf over je zetten nadenken. Het levert in ieder geval tijdswinst op. Dit artikel gaat over het ongedekte stuk. Het dogma is: laat nooit een stuk ongedekt staan.

Bovenstaande stelling kwam voor in mijn wedstrijd tegen vd Donk van Sliedrecht. Ik zal zo goed mogelijk verslag doen van mijn denkproces rond deze stelling tijdens de wedstrijd. Een typische Broekman-stelling. Velen zullen de voorkeur geven aan zwart. Ruimteoverwicht door de geïsoleerde pion in het centrum. Ik voel me wel prettig in dergelijke stellingen. Het ruimteoverwicht kan van tijdelijke aard zijn. Terwijl de geïsoleerde pion voorlopig een zwakte blijft. Overleef ik het ruimteoverwicht van zwart dan krijg ik goede winstkansen.

Deze stelling blijkt veel vaker voorgekomen te zijn. Ik was me daarvan niets bewust en al lang uit mijn openingstheorie. Wat is het plan. Ontwikkel Ta1 en Lc1. Zou ik b3, Lb2 en Tc1 kunnen spelen dan staat wit uitstekend. Je ziet hem al aankomen. Na b3 staat Pc3 ongedekt. Dus de nekharen overeind!! Ze je maar even het paard van het bord kunnen nemen en het weer terugzetten als de loper op b2 is aangekomen.

De aanvallende partij kan gebruik proberen te maken door een ongedekt stuk aan te vallen en tegelijk iets anders onder schot te nemen. Hij krijgt dan als het ware een extra zet. Het is duidelijk dat Dc7 de zet van zwart moet zijn. Valt indirect Pc3 aan en direct pion h2.

Maar wit valt 2x pion d5 aan. Hij wordt echter 1x direct gedenkt door Pf6 en een tweede maal indirect door Dd8. (Pxd5 Pxd5 Lxd5 Lxh2!). Als de dame echter naar c7 gaat, dan heft deze de dekking van d5 op en kan wit misschien Pxd5 spelen. Is gelijk het ongedekte stuk weg!!

Edoch er staat nog een ongedekt stuk van wit op a1. De toren. Als je b2-b3 speelt krijgt zwart misschien de mogelijkheid een tempo te winnen door Le5. Daar staan nu nog wel wat paarden tussen, maar toch!!?? In diverse varianten zijn deze weg. Een penning is ook niet lekker. De loper moet na Lxh2+ immers een tempo verliezen om zichzelf weer in veiligheid te brengen. Door Le5 te spelen verdient hij dat tempo misschien weer terug.

Wat is er nog meer aan de hand. Na b2-b3 zit er vaak een mogelijkheid in La3 te spelen. Staat Ta1 weer gedekt en valt wit zelf een toren aan. Dat kan in diverse varianten net helpen.

In het slechtste geval wordt pion h2 geruild tegen pion d5. Wat blijft er dan over voor beide partijen?? Zwart heeft misschien een gevaarlijke aanval als hij de dame op h6 kan krijgen. Het is dan direct mat. Dat kost echter altijd een zet. Wit heeft als verdediging Pf3 en eventueel g3.

Dit waren de eerste 5 minuten nadenken over deze stelling. Het probleem is nu dat alle bovenbeschreven mogelijkheden in willekeurige volgorde uitgevoerd kunnen worden. (bv Lxh2+ Kxh2 Dc7+ en Dxc3). De pion op d5 kan met paard en loper geslagen worden. De zwarte loper kan op diverse momenten dreigend naar e5 en de witte loper op diverse momenten naar a3. Het grote rekenen is begonnen. Na 20 minuten kon ik geen lek vinden. Nu weet ik dat ik vast niet alles gezien heb. Maar ik reken vaak beter dan de tegenstander. Als er een lek in zit, moet hij het ook maar vinden. Het is een risico, maar gaan met die banaan.

De moraal van dit verhaal: had ik maar een dogma passend bij deze stelling.

De partij ging als volgt verder:

11.b3 Dc7 12.Pxd5 Lxh2+ 13.Kh1 Pxd5 14.Lxd5 Dd6 [14...Be5 15.Bb2 Qd8 16.Qh5 Qxd5 17.Nxc6 Qxc6 18.Qxe5 Qh6+ (had ik allemaal niet gezien)] **15.Dh5 Le5 16.Lxc6 bxc6 17.La3 Dxa3 {17...c5 18.Tc1} 18.Dxe5** en wit staat uitstekend. **18.....c5 19. Pc2** en pion c5 gaat verloren.

□

Als in een schaakpartij drie maal dezelfde stelling op het bord komt, is het remise (althans: kan remise worden geclaimd). Toch is het niet steeds dezelfde stelling, want het aantal keren dat de zetten herhaald kunnen worden zonder dat een remiseclaim mogelijk is, is steeds verschillend. In het herenigingsproces in de schaakwereld is iets vergelijkbaars aan de gang. Er zijn twee WK-wedstrijden gespeeld en er zijn nog steeds twee wereldkampioenen. Als alles gaat zo zoals gepland, wordt er binnenkort weer een match gespeeld en dan zijn er nog steeds twee wereldkampioenen. De situatie lijkt op het eerste gezicht onveranderd, maar is toch wezenlijk verschillend van een jaar geleden.

Vladimir Kramnik is wereldkampioen klassiek schaken gebleven. In de 14^e en laatste partij van zijn match tegen Leko wist hij nog net de gelijkmaker te scoren. De FIDE heeft een nieuwe wereldkampioen gekregen, de Oezbeek Rustam Kasimdzjanov. Deze wist tot veler verrassing de topgrootmeesters Ivanchuk, Grishuk, Topalov en Adams in rechtstreekse duels te verslaan. De volgende stap die volgens het Akkoord van Praag (dat o.a. door Kramnik, Kasparov en FIDE-president Iljoemshinov is ondertekend) in het unificatieproces moet worden gezet, is een match tussen de nieuwe FIDE-kampioen en Kasparov, de speler met de hoogste rating ter wereld. Het is zeer onzeker of dat lukt.

Vorig jaar is de FIDE er niet in geslaagd een match tussen haar kampioen, Ponomariov, en Kasparov tot stand te brengen. De afgelopen maanden heeft zij steeds volgehouden dat de nieuwe match in januari 2005 in Dubai zou plaatsvinden. De onzekerheid sloeg toe, toen er in oktober plotseling een ultimatum kwam van Kasparov: binnen een paar dagen moest er een bankgarantie voor het prijzengeld komen, anders was hij niet bereid om in januari te spelen. Het antwoord van Iljoemshinov was dat de match zeker zou doorgaan en wel in de laatste week van januari en de eerste week van februari. Vorige week werd echter bekend dat onderhandelingen tussen de FIDE en de schaakbond van Dubai zijn mislukt en dat de match Kasparov-Kasimdzjanov is uitgesteld tot het voorjaar van 2005. Onbekend is waar hij wordt gehouden en wie de organisator is. De FIDE heeft gegadigden voor de organisatie opgeroepen op zich te melden bij het FIDE-hoofdkwartier in Athene. Er gaan geruchten dat de Turkse schaakbond zich al bereid heeft verklaard om de klus op zich te nemen. In oktober hebben de Turken het Europese clubkampioenschap naar aller tevredenheid georganiseerd, maar dat geeft geen enkele garantie. Een match om het wereldkampioenschap is echter heel iets anders dan een clubkampioenschap.

Kramnik heeft al verklaard dat de FIDE het Akkoord van Praag heeft geschonden door geen match tussen Kasparov en Ponomariov te organiseren en dat het Akkoord in duigen ligt. De klassieke wereldkampioen heeft opmerkelijke ideeën over de hereniging. Volgens hem is in Praag niet afgesproken wie wanneer tegen wie moet spelen om uiteindelijk tot één wereldkampioen te komen, maar was de bedoeling van het Akkoord een nieuwe organisatie voor het WK te creëren, waarin de FIDE grotendeels buitenspel komt te staan. Zo'n interpretatie zal de FIDE nooit accepteren, zodat we nog heel veel strubbelingen kunnen verwachten, ook als er nog een match tussen Kasimdzjanov en Kasparov komt.

Hoe langer de unificatie wordt uitgesteld, dat wil zeggen, hoe langer het duurt voordat er een match tussen de klassieke wereldkampioen en de wereldkampioen van de FIDE komt, hoe minder noodzakelijk de schaakwereld dit zal gaan vinden. Het momentum gaat voorbij, zagezegd. Misschien is het al voorbij. In de meeste schaakwedstrijden wordt het FIDE-model toegepast en binnen enkele jaren zal dit de norm worden. Het klassieke schaken zal een incidentele aangelegenheid van enkele bevoorrechten worden.

De match tussen Kramnik en Leko is geen goede propaganda voor de schaaksport geweest. Tien van de veertien partijen werden remise en vier van die tien waren korte remises van twintig zetten of minder. Gemiddeld duurden de partijen 35,6 zetten. Kramnik wijst de kritiek op de vele korte remises van de hand. Er zou meer respect voor de spelers moeten zijn. "Een schilder vraagt de mensen ook niet wat zij willen zien. Hij schildert gewoon". En als niemand zijn schilderijen wil kopen, is dat jammer. Benieuwd wat sponsor Danneman hiervan vindt. Voor een miljoen Zwitserse francs mag je toch wel iets terug verwachten. Van de 9^e tot de 13^e partij kon je aan de berichtgeving in de kranten merken dat men het vervelend begon te vinden: weer een korte remise. Toch was de match best spannend, want tot het laatst toe bleef de uitslag onzeker. Het grote voordeel van de klassieke formule zou moeten zijn dat de kwaliteit van de partijen hoog is, zoals Kasparov in een interview na afloop van het door hem zo fraai gewonnen kampioenschap van Rusland nog eens duidelijk maakte. Ik vertaal zo goed mogelijk de Engelse vertaling van de Russische tekst:

"Het is niet nodig uit te leggen dat de kwaliteit van de partijen onder het klassieke speeltempo veel hoger is. Met het FIDE-tempo ben je na 20 of 25 zetten al in tijdnood! (...) Het FIDE-tempo is zelfs geen rapidtempo, maar het verandert het klassiek schaken in vluggeren. De overgangsfase ontbreekt. De speler heeft geen kans om te analyseren! Spelers die gewend zijn aan de normale zeven-uurs-tijdcontroles (40 zetten in 2 uur met daarna 20 zetten in één uur en tenslotte een half uur voor de rest van de partij, RK) kunnen zich niet meer aanpassen. Zij hebben nog steeds, net als vroeger, behoefte aan extra tijd na de veertigste zet. Maar die is er niet! Je blijft spelen en spelen, en als de partij op zijn hoogtepunt komt – het meest interessante deel van de partij – is het plotseling snelschaken geworden!"

Op deze redenering kan wel iets worden afgedongen. Ten eerste worden ook in partijen en matches die volgens de klassieke formule worden gespeeld, soms grove fouten gemaakt. Voorbeelden: de 11^e partij in de tweede WK-match Karpov-Kasparov in 1985, of de 11^e, de 23^e en 24^e partij van hun match in 1987, die beslist werd in een vreselijk tijdnoodduel. Ten tweede hebben hoofdzakelijk oudere spelers last van het snellere FIDE-tempo. Spelers die hiermee zijn opgegroeid, passen zich zonder moeite aan als de tijd krap wordt en zij zullen weinig heimwee naar het langzame tempo hebben. Regelmatig lees je uitspraken van jongere grootmeesters dat zij geen enkele behoefte hebben aan de klassieke toernooiformule. De jeugd heeft de toekomst – het einde van het klassieke schaken nadert.

□

XLVIII Hinder

“Hinder” is het onderwerp van deze aflevering. Andermaal een enigszins “soft” onderwerp in deze serie. Er bestaat echter enige aanleiding voor de keuze van dit onderwerp. Of beter: er zijn twee aanleidingen, eentje licht van toon, de ander bepaald niet.

Laat ik met de lichte toon beginnen. Kortgeleden leerde ik via onze onvolprezen webstek dat een deelnemer aan een of ander toernooi zich officieel zou hebben bezwaard bij de wedstrijdleiding, omdat hij duidelijk werd/was afgeleid door de welvingen van zijn tegenstandster tijdens de partij. Hij had deze partij uiteraard verloren. Het kan bijna niet anders of de hele schaakwereld heeft daar met een grote grijns nota van genomen. Als de goede man dacht dat hij hiermee een probleem heeft aangesneden dat “leeft” in de schaakwereld dan weet hij nu wel beter. De hinder die hij ondervond werd niet als serieus beschouwd, in ieder geval niet in de vorm waarin die zich aan hem voordeed.

Van vrouwelijke schakers wordt dus in het vervolg nog steeds niet verwacht dat zij een burqa dragen of hun welvingen operatief laten verwijderen voor toernooibegin.

Trouwens, onze Bannink kan over dit onderwerp meepraten. De clubkampioen van Promotie heeft onlangs op het Isle of Man “moeten” spelen tegen Almira Skriptsjenko. Gezien de foto op onze webstek moet meisje Skriptsjenko er tochtig bij gezeten hebben. Maar Bannink heb ik hierover niet horen klagen. Sterker nog, zijn op het bord ten toon gespreide diepe inzicht hield volkomen gelijke tred met zijn optisch diepe inzicht elders. Het Goede Gevoel moet bij onze Bernard dik aanwezig zijn geweest. Hoezo hinder van natuurlijke welvingen?

Serieuze en minder aangenaam was een voorval dat zich onlangs op onze vereniging voordeed. Daar bleek Hielke Kuipers in een externe wedstrijd een tegenstander tegenover zich te hebben die als gevolg van een handicap bewegingen maakte en geluiden produceerde die storend waren. Tijdens de partij begon de ergernis daarover. Samen met het onvermijdelijke concentratieverlies zorgde dit voor een nul, maar vooral voor een vervelende avond.

Niks “Goed Gevoel”. Hielke schreef de frustraties van zich af in een column, waarbij hij zich afvroeg wat een schaker eigenlijk moet dulden van zijn tegenstander.

Mijn eigen ervaringen op dit gebied zijn gelukkig beperkt. Ik heb ooit een tegenstander over de vloer gehad (vooruitspelen van een wedstrijd in de PK van de HSB) die kennelijk enigszins ziek was. Hij hoestte en proestte en hij had kennelijk niet de beschikking over een zakdoek. Daarbij kwam nog dat mijn facie niet altijd werd ontzien. Tot overmaat van ramp had deze persoon ook zijn darmen niet geheel onder controle. Ik heb dan ook maar geen lucifers aangestoken... Als gastheer voelde ik me bezwaard om een duidelijk signaal af te geven, al heb ik dat weldegelijk serieus overwogen tijdens de partij. “Nepveu heeft remmingen” hoor ik de vreselijke Eggink al inkoppen. Hoe dan ook, het was geen aangenaam avondje.

Nu zullen de opletten lezertjes scherpzinnig opmerken dat de situatie van Hielke toch een tikje anders was dan die van mij. Zijn tegenstander vertoonde storend gedrag als gevolg van een handicap en kon daar dus niets aan doen; mijn tegenstander was grieperig en had kunnen besluiten om niet te spelen. Hij was dus weldegelijk verantwoordelijk voor zijn stooracties. Als er een wedstrijdleader aanwezig was geweest –quod non- had ik kunnen protesteren, vermoedelijk met een serieuze kans op ingrijpen zijnerzijds.

Ik wil me in het vervolg beperken tot de situatie van twee teams die in het kader van de *externe* competitie met elkaar worden geconfronteerd. Dit is namelijk bij uitstek een situatie waarin zich “verrassingen” kunnen voordoen.

Wat wordt er eigenlijk in redelijkheid in zulke omstandigheden van het incasseringsvermogen van een schaker verwacht? Wat is onredelijke hinder? Toegesneden op de situatie hierboven: wat wordt een speler geacht te verdragen van een tegenstander die een handicap heeft?

Hielke schreef in zijn column dat hij geen informatie hieromtrent had gevonden. Ik ben niet verbaasd.

Toch lijkt het mij evident dat er weldegelijk grenzen zijn. Een enkel, met opzet vergezocht, voorbeeld moge hier volstaan. Een persoon die lijdt aan het syndroom van Gilles de la Tourette kan volkomen willekeurige uitingen ten beste geven van bijvoorbeeld godslasterlijke aard. Het is een handicap waar de lijder zelf uiteraard veel last van ondervindt. Even zo goed, de teamleader die zo’n speler als teamgenoot in een externe wedstrijd meeneemt naar een *Christelijke* schaakvereniging kan bij voorbaat de nodige opschudding verwachten. Ik kan mij werkelijk niet voorstellen dat een scheidsrechter een protest tegen zulk taalgebruik zou afdoen met de opmerking dat de godslasteraar nu eenmaal een handicap heeft (“Jammer dan.”).

In het schaakreglement zijn geen artikelen opgenomen als “Het is de speler verboden in de speelzaal te kwijlen, een snottebel te hebben of scabreuze, dan wel godslasterlijke taal te bezigen.” en iedereen kan wel bedenken waarom dergelijke artikelen niet in het reglement zijn opgenomen. Voor de hier genoemde gevallen hebben we nu typisch het toverartikel dat stelt dat de scheidsrechter beslist in gevallen waarin het reglement niet voorziet.

Maar hoe moet een scheidsrechter dat dan doen? Eerlijk gezegd lijkt een en ander me niet zo ingewikkeld. Met enige tact namelijk. Van een scheidsrechter mag je verwachten dat hij wel kan taxeren of hij iemand direct verantwoordelijk kan houden, of dat in de vigerende situatie enige tact geboden is. In het laatste geval kan hij de teamleader van het protesterende team aanraden om de wedstrijd dan maar met samengeknepen billen uit te zitten en officieel protest aan te tekenen.

Maar er is nog een aspect waar ik op wil wijzen, een aspect dat misschien wel eens over het hoofd wordt gezien. Een teamleader mag best beseffen dat een speler aan wie *zijn* spelers gewend zijn, die zij graag mogen, wiens handicap

voor hen een vanzelfsprekendheid is, voor onvoorbereide tegenstanders een niet al te aangename verrassing kan zijn. Het lijkt mij niet meer dan verstandig, om niet te zeggen goochel, wanneer in voorkomende gevallen even een telefoontje wordt gepleegd. De tegenpartij kan een tegenstander uitkiezen die tegen een stootje kan. Protesten zijn dan bij voorbaat uit de lucht, dan wel kansloos. Ook vermijdt men op die manier dat er een column geschreven wordt waarover vervolgens dan weer wordt geklaagd door een vertegenwoordiger van het andere team. Het is in ons niet-meer-helemaal-zo-goede vaderland deze dagen uiterst actueel: je moet rekening houden met elkaar. A met B, maar ook B met A. Het leven kan soms verschrikkelijk eenvoudig zijn.

Manuel Nepveu

Het herstel van het vijfde

M Maarten Wichhart

Promotie 5 – Haagse Toren 2

Na een krappe nederlaag tegen Botwinnik en een vrij gemakkelijke overwinning op laagvlieger HSV moest het vijfde om nog kans te maken op promotie winnen van Haagse Toren 2. Van te voren was al bekend dat dit geen gemakkelijke opgave zou worden, omdat dit team nog ongeslagen was en de vorige wedstrijd met maar liefst 7-1 van WSC gewonnen had.

De eerste beslissingen vielen op de borden 5, 6 en 7. Dirk kwam gewonnen te staan uit de opening, maar blunderde een stuk weg en verloor. Invaller Martens wist dit te compenseren door een soepele overwinning. Van Nies verloor helaas, waardoor we 2-1 achter stonden. Een rondje langs de borden gaf niet veel vertrouwen voor een overwinning. Wichhart en Hardiek stonden allebei moeilijk en de stellingen bij Knops en H. Minnema waren onduidelijk. Alleen Rens leek een hele mooie aanvalsstelling te hebben, waarbij een punt slechts een kwestie van tijd was. Helaas verwaterde deze aanval en eindigde de partij in remise. Jetse had vervolgens geen antwoord op de koningsaanval die zijn tegenstander opgezet had, waardoor de stand op 1½-3½ kwam. Doordat Wichhart zijn eindspel ternauwernood remise had gehouden, konden we alleen nog hopen op een gelijk spel. Hans en Knops waren op dat moment nog druk bezig. Allebei in grote tijdnood, maar ook met een betere stelling. Na een paar minuten heftig geram op de klokken wisten zij allebei het volle punt in de wacht te slepen, waardoor een zwaar bevochten 4-4 behaald werd. Ondanks dat de kansen op het kampioenschap hiermee definitief verkeken waren, konden we toch enigszins tevreden achter de bar plaatsnemen.

Haeghe Ooievaar 3 – Promotie 5

Op donderdag 2 december aanvaardden wij de reis naar Den Haag om aan te treden tegen Haeghe Ooievaar. Ondanks dat de speelzaal van deze club ergens midden in een industrieterrein ligt, reden wij er, in tegenstelling tot de vorige uitwedstrijd, soepeltjes naartoe. Hetgene waar ik jaren aan getwijfeld had is dus echt gebeurd, het vijfde wordt toch ergens beter in! Naar later zou blijken, was deze avond niet alleen goed voor het zelfvertrouwen voor het vinden van de weg, maar ook voor het vertrouwen achter het schaakbord. Hielke had op dinsdag in een vooruit gespeelde wedstrijd al voor het eerste punt gezorgd. Na zo'n anderhalf uur spelen, had van Nies een mooie plusremise behaald en op alle andere borden stonden wij iets beter. Brinkman en Knops wisten hun wedstrijd uiteindelijk niet om te zetten in winst, maar moesten genoeg nemen met remise. Op de overige borden werd het volle punt binnengesleept. Overal ging dat vrij soepel, behalve bij Rens. Hij zag voor de 2e achtereenvolgende keer een partij met een mooie aanval verzanden. Daardoor kwam hij in tijdnood, waarna niet Rens, maar zijn tegenstander stopte met noteren. Na een aantal zetten protesteerde Rens hierover, waarna de man werd gesommeerd zijn notatie bij te werken. De arme man werd hier zo zenuwachtig van, dat hij zelfs met het notatieformulier van Rens ernaast niet verder kwam dan het 3x achter elkaar noteren van de zet Pc3. Rens constateerde dit, en maakte de man erop attent dat zijn notatie nog steeds niet klopte. Met de minuut raakte de man steviger in de stress, ondanks dat hij nog bijna 30 minuten bedenktijd over had. Nadat dit schouwspel nog een tijdje door was gegaan vond de wedstrijdleader het welletjes en besloot dat de wedstrijd verder gespeeld moest worden. Gelukkig voor Rens had hij zijn tegenstander zo van slag gebracht dat deze na 2 zetten zijn dame weggaf. Hiermee kwam de eindstand op 6½-1½. Na nog een afsluitend drankje gingen we vrolijk naar huis, met het volste vertrouwen dat we volgend jaar wel kampioen zullen worden. □

Thuiswedstrijden KNSB-teams

Na alle voor- en nadelen van de diverse locaties in aanmerking te hebben genomen heeft het bestuur besloten dat ook de resterende thuiswedstrijden van onze KNSB-teams (Promotie 1 en Promotie 2) zullen worden gespeeld in onze "oude zaal" in De Leijens (van 't Hoffplein 1).

De tegenstanders, de arbiters, de KNSB en de HSB zijn op de hoogte gesteld, en de KNSB vermeldt de nieuwe locatie ook in de competitie-mailing.

Het bestuur

“Nee Karel, nee.. Ik kan je niet meer velen,
Ga jij maar liever schaken met de interlectuelen.”

In deze klassieker wordt een wijdverbreid vooroordeel tot uitdrukking gebracht: Schaakspelers zijn intellectuelen en dus intelligent. Het is alleen daarom al een vooroordeel omdat in die uitspraak een dubbele, ontoelaatbare generalisatie opgesloten ligt. Zoals wij allen weten hoeft er slechts een enkele uitzondering gevonden te worden om het wetmatige karakter van een uitspraak te falsificeren. En in dit verband zijn uitzonderingen makkelijk te vinden. Intellectuelen zijn vaak verre van intelligent, *de* schaakspeler bestaat niet en naar de sluitende definitie van intelligentie wordt trouwens ook nog steeds wanhopig gezocht.

Maar ja...., aan een uitspraak als : “Onder diegenen die als liefhebberij zich wijden aan het doordacht verplaatsen van schaakstukken teneinde de koning van de tegenstander in een matnet te verstrikken, komen veel individuen voor die met denk arbeid hun maatschappelijk bestaan invullen”, kleven ook zo een paar bezwaren.

Met de hierna volgende gebeurtenis tijdens de jaren zestig, waarin ik zelf de slachtofferrol vervulde, werd mij de onwaarheid van de generalisatie echter nog eens stevig ingewreven.

Eens nodigde een kennis van de schaakvereniging waarvan ik net lid was geworden, mij uit hem te vergezellen naar een typisch Groninger fenomeen, een locale harddraverij bij het dorpje op het Groninger Hoogeland waarvandaan hij afkomstig was. Ik was ongeveer een jaartje terug in Groningen stad, na verblijf buitenslands, was gaan studeren, en in die periode voorzag ik in mijn levensonderhoud met een baantje als nachtportier van het Academisch Ziekenhuis aan de Bloemsingel/Oostersingel te Groningen. Om acht uur werd ik afgelost en als ik om negen uur een college moest bijwonen, kwam ik langs café ‘De Gouden Zweep’ waar ik dan even aanlegde voor een kop sterke, zwarte koffie om nog even wakker te kunnen blijven. Zoals de naam al suggereert werd dit café gefrequenteerd door paardenliefhebbers en drafsportfanaten en ik was gefascineerd door hun verhalen over gouden tips waardoor ze met weddenschappen op één middag een maandinkomen binnenhaalden. De uitnodiging van mijn kennis werd dan ook zonder aarzelen aangenomen.

Na afloop van het middagje draf sport toen ik een week van mijn maandbudget er door heen had gejaagd, nam de kennis mij mee naar het nabijgelegen café Sikkema. Hij wilde mij voorstellen aan een dorpsgenoot. Iemand die met Kor aangesproken werd maar de ‘pikkerichter’ genoemd werd als hij er niet bij was. Een paardenhandelaar die vaak gevraagd werd behulpzaam te zijn als een hengstige merrie gedekt moest worden. Ieder die wel eens bij zo’n sessie aanwezig is geweest zal begrijpen wat er met de bijnaam bedoeld wordt. Deze ‘pikkerichter’ was een reusachtige kerel van middelbare leeftijd. Twee meter hoog en een meter breed, pet op de kop, zandkleurig soort stofjas, druppel aan een blauwige neus, rotan wandelstok, op en top de veehandelaar.

Hij was mij al eerder die middag terloops opgevallen toen ik mijn kennis met de man had zien praten. Op dat moment, na een tip van een ‘kenner’, was ik echter juist bezig met het plaatsen van een laatste rijksdaalder op een ‘zeker’ paard waardoor al mijn voorgaande verliezen goedge maakt zouden moeten worden. Quod non.

De veekoopman als mensensoort was mij niet geheel onbekend. In de stad Groningen werd in die jaren op de dinsdag nog een belangrijke veemarkt gehouden. Uit de wijde omtrek werd tijdens het ochtendgrauwen het vee aangevoerd. Op de dinsdagen hadden sommige kroegen rond de veemarkt dan ook vergunning ’s ochtends om half vier te openen. Er was daardoor in de loop der tijd een merkwaardige symbiose ontstaan tussen de doorzakkende studentenpopulatie en de veehouders en veehandelaren. De studenten die de nacht in gepaste vrolijkheid hadden doorgebracht konden hier nog een afzakkertje halen. Meestal werden ze dan vrijgehouden door de veekooplui die met hun met bankbiljetten uitbollende portefeuilles, er genoeg in schepten die ‘studentjes’ na een ‘hoogstaande discussie’ straalbezopen onder tafel te doen belanden. Ook de ‘pikkerichter’ meende ik daar wel eens gezien te hebben.

“Hejje veul verloor’n bie de peerdjes mienjong ? Nogal? Kastelein geef dizze meneer een borrel. Most ook nait wedd’n op peerd’n dei je nait kent. Peerd’n, da’s ja ‘n aparte wetenschap waar je veul van af mot weet’n om er wat centjes aan te verdienen. Zo...., meneer is dus student. Wat studeert u dan wel ? Aardrijkskunde? Da’s’n mooi vak. En hebt u ook hobby’s?”

Zo opende hij de conversatie en ging hij verder nadat mijn kennis mij aan de bar aan hem voorgesteld had.

Toen ik hem in antwoord op zijn laatste vraag vertelde dat ik graag een potje mocht schaken reageerde hij met:

“Schaak’n? Da’s nou touvallig, dat heb ‘k vrouger ook wel eens doan. Kastelein hejje nog dat schaakspel achter de toog ligg’n ? U als intellectueel zal wel winn’n moar dat moakt mie niks oet. Loat’n w’ elk moar vief guld’n inzett’n, dan hejje kans misschien weer wat terug te winn’n van je vergokte guldentjes bie de droaverij”. ►

Ik lootte wit, opende met e4 en na zijn antwoord e5, dacht ik de genante maar financieel aantrekkelijke klus snel af te maken door met f4 te vervolgen. Met een hand als een kolenschop verplaatste hij daarop zijn d7 pionnetje naar d5: het Falkbeer tegengambiet ! Dit had te denken moeten geven, maar dat de man een serieuze schaker zou kunnen zijn kwam mij zo absurd voor dat ik me onbekommerd in roekeloze avonturen stortte. Mijn arrogante waaghalzerij werd echter nuchter en doeltreffend opgevangen. Na zo'n 20 zetten kon ik opgeven. Er stonden enkele mensen om ons bord, waaronder mijn kennis, die me met een meewarige grijns bekeken.

Natuurlijk moest ik een revanche en gewaarschuwd besloot ik het met zwart behoudender aan te pakken. Op zijn e4 antwoordde ik g6 om naar de Pirc verdediging te streven. Hiermee meende ik me op mij theoretisch bekend terrein te begeven. Na de eerste zeven zetten kwam de bekende h4 aanval en wederom kon ik na 18 zetten opgeven. Ik was, samen met mijn verliezen op de renbaan nu de helft van mijn maandbudget kwijt. (een pilsje kostte toen nog zestig - oude - centen en een warme maaltijd in de mensa een gulden).

Zonder een spoor van triomf of emotie en met zijn rotan stok tussen de benen zette mijn tegenstander de stukken terug in de beginstand en bood me nog een borrel aan. "Ik ken toch wel zain dat meneer het spelletje wel eens voaker speelt het". Een dodelijk compliment, bijna een regelrechte belediging !

Toen hij mij uitdaagde voor een derde partijtje met als inzet dubbel of kiet was ik dan ook geladen. We speelden (uiteraard) zonder klok en de schaakethiek schrijft voor dat je dan niet tē lang over je zetten mag nadenken. Na een wederzijds vlot gespeelde opening was de situatie aardig in evenwicht. Ook omstreeks mijn vijftiende zet dacht ik niet erg lang na omdat de zet ogenschijnlijk voor de hand liggend was. Na het loslaten van het stuk zag ik echter tot mijn schrik dat ik hierdoor mijn tegenstander de mogelijkheid had geboden met een fraaie combinatie ook de derde partij in zijn voordeel te beslissen. Een flauwe glimlach speelde om de lippen van mijn opponent en ik twijfelde er niet aan dat ook hij de combinatie zag. Het zweet brak me uit en ik begon koortsachtig te bedenken van wie ik nog een geeltje zou kunnen lenen om de maand door te komen.

Het zwaard van Damocles viel echter niet. Even onderbrak mijn tegenstander zijn gepeins, keek mij van onder zijn borstelige wenkbrauwen donker aan, mompelde wat en in plaats van met de beslissende zet het zwaard te doen nederdalen, trok hij een paard terug en na enkele afruilen mocht ik blij zijn met remise weg te zijn gekomen.

Eigenlijk zou ik moeten zeggen: 'stond mijn tegenstander mij toe remise te maken'. Ik had niet de moed te vragen waarom hij de winnende zet niet had uitgevoerd. Ik wist dat het antwoord: "nait gezain", een leugentje zou zijn geweest.

Een zwarte dag, maar ik bleef heer. Ik stond op, betaalde en feliciteerde mijn tegenstander. Zelfs toen de 'pikkerichter' neerbuigend zei: "Nog moar 'n beetje oefenen mienjong, dan kom je nog 'n hail end" bleef ik stoïcijns en nam beleefd van hem en de omstanders afscheid. Gelukkig hoefde ik weinig af te rekenen bij de kastelein. Nauwelijks buiten, samen met de kennis in de druiligere avond platzak op weg naar het stationnetje van de 'Blauwe Engel' zoals het dieseltreintje van de lijn Roodeschool-Groningen genoemd werd, gooide ik alle remmen los. Ik vloekte alle duivels uit de hel. Enkele passanten keken geschokeerd om.

Toen we in het treintje zaten vertelde de kennis grijnzend dat ik me niet hoefde te schamen. De vrijgezelle 'pikkerichter' had naast de paarden slechts één levenslange passie en dat was schaken. Door zijn ongeregeld leven was hij echter nooit clubspeler geworden of had hij meegedaan aan officiële toernooien. Ik was betrekkelijk nieuw in die noordelijke contreien, anders zou ik ooit wel eens van de man als schaakfenomeen gehoord hebben. Verder bekende hij dat hij daarom de verleiding niet had kunnen weerstaan om, samen met de 'pikkerichter' en de kastelein (die anders nooit een schaakbord en stukken achter de toog had), de confrontatie te arrangeren en mij er bewust in te laten stinken teneinde mij wat bescheidenheid bij te brengen. Daarop haalde hij uit zijn binnenzak een tientje. "Dit moest ik je nog even geven van de 'pikkerichter'." Hetzelfde tientje dat ik aan de 'pikkerichter' had moeten overhandigen na zijn winstpartijen. Ook sociaal was ik in een lelijk matnet gelopen. Mijn afgang was volledig.

Behalve dat het hanteren van vooroordelen uit den boze is, heb ik uit deze pijnlijke afgang de lering getrokken dat elke tegenstander gezien dient te worden als een neutrale 'non-entiteit', hooguit als een hand die zo nu en dan de situatie op het bord verandert. Ook bij een tegenstander van vlees en bloed zou je idealiter dezelfde houding aan moeten nemen als bij het spelen tegen de gevoelloze computer. Sindsdien heb ik dan ook altijd geprobeerd louter de positie van de stukken op het bord te beschouwen en van hieruit de mogelijkheden te analyseren. Ik probeer het altijd weer, jawel, maar helaas blijkt ook altijd weer het vlees zwakker dan de leer, vooral nu meestal de rating bekend is.

Als ik weet dat de rating van mijn tegenstander 200 punten hoger is heb ik al bij voorbaat verloren omdat ik angsthazerig te passief speel en als mijn tegenstander 100 punten minder heeft, loop ik ook grote kans te verliezen omdat ik denk dat ik wel zal winnen en alle voorzichtigheid uit het oog verlies.

Het blijft tobben...

Max Toxopeus

Nogmaals enkele partijtjes van de 36ste schaakolympiade.

Mamedyarov,S (2660) - Pelletier,Y (2589)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (13.8), 28.10.2004
 1.e4 e6 2.d3 d5 3.Nd2 c5 4.Ngf3 Nc6 5.g3 g6 6.Bg2 Bg7
 7.0-0 Nge7 8.h4 h6 9.Re1 0-0 10.e5 Qc7 11.Nf1 f5 12.exf6
 Rxf6 13.Be3 b6 14.c4 Bd7 15.N1h2 Kh7 16.d4 dxc4 17.dxc5
 Nd5 18.cxb6 axb6 19.Bd2 Rf5 20.Ng4 Raf8 21.Re4 b5 22.a4
 e5 23.Bxh6 Bxh6 24.Nxh6 Rxf3 25.Bxf3 Nf6 26.axb5 Nxe4
 27.Bxe4 Nd4 28.Ra6 1-0

Lupulescu,C (2560) - Timoscenko,G (2504)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (13.12), 28.10.2004
 1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bb5 a6 4.Ba4 Nf6 5.0-0 Be7 6.Re1 b5
 7.Bb3 d6 8.c3 0-0 9.d4 Bg4 10.Be3 exd4 11.cxd4 Na5
 12.Be2 c5 13.dxc5 dxc5 14.Nc3 Nc4 15.e5 Bxf3 16.Qxd8
 Bxd8 17.Bxc5 Re8 18.exf6 Bc6 19.Rxe8+ Bxe8 20.Nd5
 Nxb2 21.Bd4 Nc4 22.fxg7 Bc6 23.Re1 Nd6 24.Re3 Bd7
 25.h4 Be6 26.Nf4 Ba2 27.Be5 Bc7 28.Nh5 Nc4 29.Bf8 Rf8
 30.Bh7+ 1-0

Hillarp Persson,T (2523) - Sokolov,I (2663)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (13.14), 28.10.2004
 1.d4 d5 2.c4 c6 3.Nc3 Nf6 4.e3 a6 5.Nf3 e6 6.b3 Bb4 7.Bd2
 0-0 8.Bd3 Qe7 9.0-0 Nbd7 10.Re1 dxc4 11.bxc4 e5 12.Be2
 Rd8 13.Rb1 a5 14.h3 e4 15.Nh2 Nb6 16.c5 Nc4 17.Nxe4
 Nxe4 18.Bxb4 axb4 19.Qd3 Ncd2 20.Rxb4 Rxa2 21.f3 Qh4
 0-1

Sirias,D (2285) - Simonet,M (2300)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (13.35), 28.10.2004
 1.e4 c5 2.Nc3 e6 3.Nge2 Nc6 4.d4 cxd4 5.Nxd4 Nf6 6.Nxc6
 bxc6 7.Bd3 d5 8.0-0 Be7 9.Re1 0-0 10.e5 Nd7 11.Qh5 f5
 12.g4 g6 13.Qh6 Nc5 14.gxf5 Nxd3 15.fxg6 hxg6 16.Qxg6+
 Kh8 17.Qh6+ Kg8 18.cxd3 Rf7 19.Kh1 Rh7 20.Rg1+ Kh8
 21.Qg6 Qf8 22.Ne2 c5 23.Nf4 Qf7 24.Qg4 1-0

Iuldachev,S (2550) - Solomon,S (2435)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (12.14), 27.10.2004
 1.e4 c5 2.Nc3 Nc6 3.Bb5 Nd4 4.Be4 g6 5.Nf3 Bg7 6.Nxd4
 cxd4 7.Qf3 e6 8.Nb5 Qb6 9.Qf4 Ke7 10.b3 f6 11.Nc7 Qc5
 12.Nxa8 b5 13.a4 bxc4 14.Ba3 Qxa3 15.Rxa3 Bb7 16.Qb8
 Bxe4 17.Qxa7 Nh6 18.Nb6 Rd8 19.0-0 cxb3 20.Rxb3 Bxc2
 21.Nxd7 1-0

Ehlvest,J (2631) - San Segundo,C (2516)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (12.15), 27.10.2004
 1.d4 Nf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Bg2 dxc4 5.Nf3 Nc6 6.Qa4 Bb4+
 7.Bd2 Nd5 8.Bxb4 Ndx4 9.a3 b5 10.Qxb5 Nc2+ 11.Kf1
 Nxa1 12.Ne5 0-0 13.Bxc6 f6 14.Nf3 e5 15.Qxc4+ Kh8
 16.Kg2 Rb8 17.Nbd2 Rxb2 18.Rxa1 exd4 19.Nb3 d3 20.exd3
 Qd6 21.Nfd4 Qe5 22.Qc1 Bh3+ 23.Kg1 Re8 24.Bxe8 1-0

Johannessen,L (2519) - Isaev,J (2424)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (12.23), 27.10.2004
 1.Nf3 d5 2.d4 Nf6 3.c4 c6 4.Nc3 dxc4 5.a4 Bf5 6.Ne5 Nbd7
 7.Nxc4 Qc7 8.g3 e5 9.dxe5 Nxe5 10.Bf4 Nfd7 11.Bg2 g5
 12.Ne3 gxf4 13.Nxf5 0-0-0 14.Qc2 Nc5 15.0-0 Ne6 16.Qe4
 fxg3 17.hxg3 a5 18.Rfc1 Bc5 19.Nb5 cxb5 20.axb5 b6 21.b4
 ab4 22.Ra8+ Kd7 23.Rd1+ Ke8 24.Rdd8+ Nd8 25.Qe5+ 1-0

Paragua,M (2534) - Goh Koon-Jong,J (2419)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (12.24), 27.10.2004
 1.e4 c5 2.Nf3 d6 3.d4 cxd4 4.Nxd4 Nf6 5.Nc3 a6 6.Be2 e6
 7.0-0 Qc7 8.a4 Be7 9.Be3 0-0 10.f4 Nc6 11.Kh1 Re8 12.a5
 Nxa5 13.e5 Nd5 14.Nxe6 Bxe6 15.Nxd5 Bxd5 16.Qxd5 Nc6
 17.Be4 Rf8 18.e6 fxe6 19.Qxe6+ Kh8 20.Bd3 Nb4 21.Bxh7
 Kxh7 22.Rf3 g5 23.Bd4 Rxf4 24.Rh3+ Rh4 25.Qf7+ Kh6
 26.Bg7+ Kh7 27.Bf8+ 1-0

Hunt,Harriet (2385) - Skripchenko Almira (2474)

Calvia ol (Women) Mallorca (Spain) (12.3), 27.10.2004
 1.e4 Nf6 2.e5 Nd5 3.d4 d6 4.Nf3 dxe5 5.Nxe5 c6 6.Be2 g6
 7.0-0 Bg7 8.Nf3 Bg4 9.Re1 0-0 10.h3 Bxf3 11.Bxf3 Nd7
 12.c4 N5b6 13.c5 Nc8 14.Nc3 e5 15.Be3 Ne7 16.d5 exd5
 17.Nxd5 Nf5 18.Rc1 Qh4 19.g3 Qd8 20.Qb3 Rc8 21.Qxb7
 Nxe3 22.Qxc8 1-0

Valickova, M (2076) - Nakagawa,E (1949) [B17]

Calvia ol (Women) Mallorca (Spain) (13.37), 28.10.2004
 1.e4 c6 2.d4 d5 3.Nd2 dxe4 4.Nxe4 Nd7 5.Bc4 Ngf6 6.Ng5
 e6 7.Ne2 Bd6 8.0-0 Nb6 9.Bd3 0-0 10.Ng3 Qc7 11.Nh5
 Nbd7 12.Nxh7 Nxh7 13.Qg4 Bxh2+ 14.Kh1 Be5 15.dxe5
 Qxe5 16.Bf4 Qxb2 17.Rab1 Qd4 18.Rb4 Qc3 19.Bd2 f5
 20.Qg6 Qe5 21.f4 1-0

Cubas,J (2376) - Nedev,T (2528)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (11.25), 26.10.2004
 1.e4 c5 2.Nf3 Nc6 3.Nc3 Nf6 4.Bb5 g6 5.e5 Ng4 6.Bxc6
 dxc6 7.h3 Nh6 8.g4 Bg7 9.d3 0-0 10.Qe2 f6 11.Bf4 Nxg4
 12.hxg4 fxe5 13.Bxe5 Bxg4 14.Rxh7 Bxe5 15.Rh6 Bg7
 16.Rxg6 Bxf3 17.Qe6+ Rf7 18.Rxg7+ Kxg7 19.Kd2 Qd6
 20.Rg1+ Kf8 21.Qh3 Qf4+ 0-1

Rama,L (2347) - Atakisi,U (2304)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (11.29), 26.10.2004
 1.d4 Nf6 2.c4 g6 3.Nc3 d5 4.cxd5 Nxd5 5.Bd2 Bg7 6.e4 Nb6
 7.Be3 0-0 8.Be2 Nc6 9.d5 Ne5 10.Bd4 c5 11.Bxc5 Nec4
 12.Rc1 Nxb2 13.Qb3 Bxc3+ 14.Rxc3 N2a4 15.Bxb6 axb6
 16.Re3 Nc5 17.Qc2 e6 18.Bf3 exd5 19.exd5 Bf5 20.Qd2 Re8
 21.Ne2 Rxe3 22.fxe3 Nd3+ 23.Kf1 Qh4 24.g3 Qc4 25.Qc3
 Bh3+ 26.Bg2 Bxg2+ 27.Kxg2 Qe4+ 0-1

Green,P (2268) - Hernandez,Elvis (2307)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (11.40), 26.10.2004
 1.d4 d5 2.Nf3 Bg4 3.c4 dxc4 4.Qa4+ Nc6 5.e3 Bxf3 6.gxf3
 e5 7.dxe5 Qd5 8.Nc3 Qxf3 9.Rg1 Qh5 10.Bg2 Nge7 11.f4
 Qxh2 12.Kf1 0-0-0 13.Rh1 Qg3 14.Ne4 Qg6 15.Bd2 Rxd2
 16.Bh3+ Kb8 17.Nxd2 Qd3+ 18.Ke1 Qxe3+ 19.Kd1 c3
 20.bxc3 Nd5 21.Qc4 Nxc3+ 0-1

Williams,L (2355) - Thamtavatvorn,T (2214)

Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (11.41), 26.10.2004
 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Nc3 Bb4 4.e5 Ne7 5.Qg4 c5 6.a3 Qa5
 7.axb4 Qxa1 8.Kd1 cxb4 9.Nb5 0-0 10.Nc7 Na6 11.Nxa8
 Bd7 12.Bd3 Ng6 13.h4 Rxa8 14.h5 Nf8 15.h6 g6 16.Qg5
 Nc7 17.Qe7 b3 18.c3 Bb5 19.Nf3 Nd7 20.Bxg6 1-0

□

20 nov 2004 (MvS) -- Verrassend weinig Promotie deelnemers voor zo'n toernooi dichtbij huis! (Haags weekend toernooi).

21 oktober 2004 (WB) -- Zaterdag 23 oktober wordt het Open Snelschaakkampioenschap van Delft gespeeld. Eén deelnemer van Promotie!

16 oktober 2004 (WB) -- Na een uitermate geslaagd toernooi is van Haastert er met de Breugembokaal vandoor gegaan. 16 deelnemers van Promotie (na lang zeuren)

3 oktober 2004 (WB) -- NK rapid te Hellevoetsluis. 3 deelnemers van Promotie. Het moet me van het hart dan in dergelijke sterke toernooien Promotie nauwelijks zijn gezicht laat zien. Ik voel me wat eenzaam temidden van een overmacht aan spelers van Botwinnik.

Nu weet ik dat ik schaakgek ben. Maar vergis ik me? Gaan er tegenwoordig opvallend weinig leden van Promotie op eigen gelegenheid ergens schaken?

Ik ben oud en ga al spreken in termen van: "vroeger was het ....".

Ik kan me nog herinneren dat we met ladingen teams naar externe toernooien toe gingen. Er werden voor elk toernooi zelfs voorronden gespeeld om de teamindeling te bepalen.

Ik kan me nog herinneren dat we met een stoet auto's naar iets als het "Goudkuipje toernooi" toegingen. Dat toernooi bestaat nog steeds. Er gaan geen Promotiespelers meer naar toe!

Ik ken nog de vele nostalgische verhalen. Zoals van de idioot die aan Hans wel even de weg zou wijzen. Hij reed een stukje mee. Nadat de auto driemaal hetzelfde punt was gepasseerd, werd deze gek weer uit de auto gezet. We gingen met drie of vier auto's naar dat toernooi.

Ik kan me nog de grote deelname van Promotie aan de nachttoernooien in Kampen herinneren.

Ben ik te oud geworden?

Wat zeggen de cijfers. Op de KNSB site zijn alle leden van de KNSB opgenomen. Zie: http://www.schaakbond.nl/bij_de_ratinglijsten. Daarop staan 122 Promotieleden. De totale lijst is 23714 groot. Er staan 1603 HSB leden op. Dus een half procent van de KNSB leden komt van Promotie. 7,5% van de HSB leden komt van Promotie. Het rapidkampioenschap te Hellevoetsluis had 500 deelnemers. Dus 3 deelnemers van Promotie is de norm. Het weekend toernooi had >100 deelnemers. De helft van buiten de HSB. Dus 4 deelnemers van Promotie is de norm. Zo te zien is er niets mis.

Maar..... Promotie heeft altijd aan de weg getimmerd. Promotie is niet zo maar een vereniging. Dus je mag meer dan de norm van Promotie verwachten. Je mag verwachten dat Promotie voorop loopt.

Als het bestuur van Promotie zijn nek uitsteekt om een toernooi in Zoetermeer te organiseren, dan dank ik dat je mag verwachten dat de leden dit supporteren door deelname. Ook al ben je geen vluggeraar. Niets van dat alles. Slechts 13% van de leden liet zijn gezicht zien!!!

Als ik zie, wie er frequent de toernooien bezoeken, dan zijn het de "die hards" van vroeger.

Nu is het aantal KNSB leden teruggelopen van 30000 naar 23000. De neergang is ingezet. Een neergang die in deze individualiserende samenleving bij alle sporten gaande is. Doet deze neergang zich ook voor bij Promotie?

Ik kan me nog het verhaal herinneren van een betrokken speler. (Naam vergeten). Hij stelde dat de leden van Promotie gewoon wel eens bij moeders pappot wegwilden. De kroeg was in Zoetermeerse kringen natuurlijk onbespreekbaar. Maar een respectabele schaakvereniging kan thuis verkocht worden. Onder het mom van een hobby kwam men kopje koffie drinken en was men even weg!! Schaken is bijzaak. Nog een dag in de week was natuurlijk thuis volstrekt onbespreekbaar.

Nu generaliseer ik in hoge mate. Ik ken vele leden, net zo schaakgek als mijn persoontje, die weldegelijk van schaken meer dan een kopje koffie maken. Ik ken ook vele andere leden die veel tijd besteden aan andere schaakzaken, zoals jeugdlessen, teamleiderschap, bestuursactiviteiten, enz.

Maar toch..... de twijfel knaagt.

□

Inleiding

In de laatste thuiswedstrijd van Promotie 1 (tegen Krimpen a/d/ IJssel 1) was de stand op een gegeven moment 2½-2½, en was de situatie in de nog lopende partijen, althans volgens de "deskundigen" onder de toeschouwers, als volgt:

- aan bord 1 kon Bernard Bannink winnen;
- aan bord 5 zou Jan van den Bergh gaan verliezen;
- aan bord 7 zou Ben Ahlers gaan winnen.

Als dit allemaal uit zou komen zou dus de verheugende eindstand 4½-3½ bereikt worden, maar uiteraard waren ook de uislagen 4-4 en 3½-4½ (of erger) nog mogelijk. Toen gebeurde er het volgende: Bernard moest met remise genoeg nemen, waardoor de 4½-3½ er niet meer in leek te zitten. Maar tegelijkertijd vond men in de wandelgangen dat het toren-eindspel (met 2 pionnen minder) van Jan wel eens theoretisch remise kon zijn, zodat er toch nog kansen op de volle winst waren.

Maar toen!? Terwijl iedereen stond te verzinnen hoe Ben zijn goed staande partij tegen Jessica Derksen-Harmsen winnend af zou kunnen ronden, riep Jessica na een zet van Ben doodleuk de arbiter, en verklaarde "Met mijn volgende zet komt voor de derde keer een stelling op het bord die al 2 keer is voorgekomen, dus claim ik remise. Mag ik de klok stilzetten?". De (KNSB-)arbiter zei dat dat inderdaad mocht, maar dat ze de zet die ze wilde spelen wel eerst moest noteren, en ging toen aan de hand van het notatieformulier na of de claim klopte. Dat nam geruime tijd in beslag, want er zat steeds een aantal zetten tussen de stellingen waar het om ging. Intussen bestudeerde Ben zijn eigen notatiebiljet en moest na enig zoekwerk toegeven dat de claim correct was. Helaas... weer een halve punt minder dan "gepland", en toen de partij van Jan ook nog verloren ging werd het ramp-scenario dus werkelijkheid: wel 4½-3½, maar in de verkeerde volgorde!

Ben zei later dat hij geen moment rekening had gehouden met de mogelijkheid van 3 maal dezelfde stelling, terwijl Jessica daarentegen vertelde dat ze er bewust op gespeeld had. Ze werd door haar teamgenoten uitbundig gefeliciteerd (ze had hiermee haar team aan de winst geholpen), waarbij ze ook nog aangaf "Dit is voor het eerst van mijn leven dat ik geclaimd heb!".

Na afloop bij de Chinees werd hierover natuurlijk nog druk nagepraat, en toen bleek dat zelfs in onze 2 KNSB-teams niet iedereen weet hoe dat remise-claimen nu eigenlijk precies moet, en omdat ik "daarvoor heb doorgeleerd" beloofde ik dat nog eens in De Promoot te zullen uitleggen. Bij deze dus.

De regels

Zoals bekend kan een partij om verschillende redenen remise worden. Het reglement kent 7 verschillende situaties, die in twee groepen verdeeld kunnen worden.

[1] Het is automatisch remise, en de partij is daarmee ONMIDDELIJK beëindigd:

- [1a] als een van de spelers pat staat (art. 5.2-a);
- [1b] als geen van de spelers nog mat-potentieel heeft (art. 5.2-b en 9.6);
- [1c] als de spelers remise overeenkomen (art. 5.2-c) [nadat correct remise is aangeboden volgens art. 9.1-a];
- [1d] als de vlag van een speler valt [indien van toepassing: zonder dat hij het vereiste aantal zetten heeft gedaan], terwijl zijn tegenstander geen mat-potentieel heeft (art. 6.10) [nadat correct 'vlag' is geclaimd volgens art. 6.9].

[2] De partij KAN remise worden verklaard:

- [2a] als terecht een beroep wordt gedaan op de "3 maal dezelfde stelling-regel" (art. 5.2-d);
- [2b] als terecht een beroep wordt gedaan op de 50-zettenregel (art. 5.2-e);
- [2c] als [alleen in een specifiek beschreven situatie] een speler "geen winstpoging doet" (art. 10.2).

Toelichting

[A] In de situaties [1a] t/m [1d] is van claimen geen sprake; de partij is remise en ONMIDDELIJK afgelopen.

[B] In de situaties [2a] en [2b] is sprake van "een beroep doen op"; dit is het beruchte

"claimen". Dit dient als volgt te geschieden:

- [a] Als Uw tegenstander een zet heeft gedaan waardoor de 3-maal-dezelfde-stelling-regel (art. 9.2) of de 50-zettenregel (art. 9.3) van toepassing wordt, dan kunt U remise claimen als volgt:
1. U zet de klok stil;
  2. U roept de arbiter;
  3. U claimt remise op grond van de van toepassing zijnde regel.
- [b] Als een van deze twee regels van toepassing wordt na de zet die U GAAT spelen, dan kunt U remise claimen als volgt:
1. U speelt de zet NOG NIET;
  2. U noteert de zet wel;
  3. U zet de klok stil;
  4. U roept de arbiter;
  5. U claimt remise op grond van de zet die U gaat spelen (en genoteerd heeft), en de van toepassing zijnde regel.

In beide gevallen beoordeelt de arbiter of de claim terecht is. Is dat het geval, dan is de partij remise. Is dat niet het geval, dan krijgt Uw tegenstander 3 minuten extra tijd, terwijl Uw tijd eventueel verminderd wordt (details: zie artikel 9.5-b); U moet dan de zet spelen die U genoteerd had, en de partij wordt voortgezet.

NB1: Let ook op artikel 9.4: Als een speler een zet doet zonder remise te hebben geclaimd, dan verliest hij bij deze zet het recht om op grond van artikel 9.2 of 9.3 te claimen.

NB2: En let ook op artikel 9.5: Als een speler remise claimt op grond van artikel 9.2 of 9.3, dan zet hij onmiddellijk beide klokken stil. Hij mag zijn claim niet intrekken.

- [C] Situatie [2c] betreft het beruchte artikel 10.2, dat U het beste zelf nog eens aandachtig kunt lezen:

Als de aan zet zijnde speler minder dan 2 minuten op zijn klok over heeft, dan mag hij remise claimen voor zijn vlag valt. Hij moet de klokken stilzetten en de arbiter waarschuwen.

- a) Als de arbiter er mee instemt dat de tegenstander geen poging doet de partij op een normale manier te winnen, of dat het niet mogelijk is om op een normale manier te winnen, dan moet hij de partij remise verklaren. Anders moet hij zijn beslissing uitstellen.
- b) Als de arbiter zijn beslissing uitstelt, dan kan aan de tegenstander 2 minuten extra bedenktijd worden toegewezen en gaat de partij verder in aanwezigheid van een arbiter, indien mogelijk. De arbiter dient de uitslag mee te delen nadat er een vlag is gevallen.
- c) Als de arbiter de claim heeft afgewezen krijgt de tegenstander twee minuten extra bedenktijd toegewezen.
- d) De beslissing van de arbiter inzake de artikelen 10.2 a, b en c is definitief.

Tot zover deze remiseclaim-beschouwingen. Bent U geïnteresseerd in spelregel-besprekingen, dan verwijs ik U ook graag naar de column "**An Arbiter's Notebook**" van internationaal scheidsrechter Geurt Gijssen op www.chesscafe.com .

Rob de Vries

Analyseren? In de bar a.u.b !

Hierbij het "vriendelijke doch dringende" verzoek om na afloop van Uw partij deze niet in de speelzaal te analyseren. Gebruik hiervoor s.v.p. onze fraaie nieuwe barruimte; dat geeft veel minder overlast, en het is nog gezelliger ook! Bovenstaande geldt vooral voor externe partijen, waar immers vaak een heel contingent "deskundigen" zich met de (meestal luidruchtige) analyse bemoeit, waardoor de overige - interne en/of externe - spelers (op dat moment vaak in tijdnood) ernstig worden gehinderd.

Het bestuur

Zoals bekend is in 2002 een boekje uitgegeven ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan . Er waren toen nog wat losse eindjes. Een ervan is het archief van de gemeente Zoetermeer. Ik wist dat daar een kasboekje van de Rooms Katholieke Schaakvereniging Zoetermeer is opgeslagen. Ik ben dat onlangs even wezen bekijken.

Het boekje begint in 1941, edoch de eerste jaren zijn eruit gesneden. Het begint dus inhoudelijk in 1949.

Het is gesigneerd met K.J.M.V.

Op de eerste pagina is opgenomen de indeling van de HSB competitie, waarin deze vereniging speelde. Daarin speelden in 1949 de volgende teams: Shell 1, Duindorp 1, Gona 2, Zuiden 3, Spoorwegen 1, Zoetermeer 1 en HPSV 2.

Op de tweede pagina zijn donateurs opgenomen voor de jaren 49 en 50.

De pastoor Voorham staat bovenaan. Verder zijn als donateur geregistreerd: Kap Wortel, C.Blaauwhof, A.G.de Groot, J.Kouwenhoven, J.Groenewegen Sr, L.A.Vollebregt, Anth v Well, Vareman, Breugelmans.

In het seizoen 48-49 stonden de volgende leden als contribuant opgenomen.

J. vd Arend, N vd Bosch, A vd Broek, G. vd Broek, J Breugelmans, H Comijn, A v Domburg, Th v Galen, H.A. Houtman, Th. vd Meer, Breugem, A. Nuhn, J Piso , J. Rijnveen, P.C.Scholles, A.Stig, Vaneman, D. de Vree, C.J. de Vree, J.Opdam, H. v Well, P.Westerman, M. v Staveren, Th Dorst, v Dijk.

Het kasboek eindigt in juli 1955. Promotie bestond toen 3 jaar. In dat jaar waren nog lid van deze Rooms Katholieke Schaakvereniging Zoetermeer: J. vd Arend, G. vd Broek, Ph. Buitendijk, A. vd Burg, v Galen Jr, v Galen Sr, H.A. Houtman, Th. Vd Meer, J. v Mierlo, Ad Nuhn, J.Opdam, A.Stig, G.C.P. de Vree.

Als je terugkijkt in de historie van SV Promotie komen we in het begin de volgende leden tegen:

Breugem (3x), Th. Vd Meer in 1955 overgestapt, A Nuhn in 1955 overgestapt, M. v Staveren in 1957 lid geworden. G. de Vree in 1955 overgestapt, J. Opdam in 1955 overgestapt.

Verder is in het gemeentearchief een grote fotocollectie aanwezig. Op het trefwoord Promotie wordt niets gevonden. Op het trefwoord Schaak zijn 17 foto's aanwezig. De meeste foto's zijn mij bekend. Enkele zijn in ons jubileumboek opgenomen. Het meest verrassend was de vermelding van een schaakkunstwerk op het schoolplein van de openbare- en kleuterschool aan het Overwater in Meerzicht. De foto's stammen uit 1978. Het betrof kleine mannetjes die pionnen op een schaakbord moesten voorstellen.. Geen idee of het nog bestaat. Ga er nog wel eens neuzen.

□

Oplossingen opgaven (pagina 11)

D

Probleem 1:	1. Te6-e7!	Dd7xe7
	2. Df3-d5+	Dd7-f7
	3. Dd5xf7 #	
	1. ...	Pc6xe7
	2. Df3-f7 #	
	1. ...	Lf8xe7
	2. Df3-f7 #	
[Saemisch - Reimann, 1927]		

Probleem 2:	1. ...	Dg4xf3+ !
	2. Pd2xf3	Pe5xc4 #
	2. Tf2xf3	Pe5-g4 #
	2. Dh1xf3	Pe5-g4 #
[Jackwerth - Meyer, 1990]		

Onderstaande partij werd gespeeld door 2 spelers waar ik iets "mee heb": met de witspeler (en anderen) zit ik samen "op les" bij Willem Broekman, en de zwartspeler is een teamgenoot. Ik geef de partij hier zonder commentaar van spelers en/of toeschouwers of andere betweters omdat (a) dat niet beschikbaar is, en (b) dit gewoon een hele leuke partij is om zelf na te spelen.

De enige toelichting bestaat uit twee vraagtekens; het eerste is van de zwartspeler, het tweede van ondergetekende.

Het gaat over twee grappige (?) dame-situaties: eerst een verdwaalde zwarte dame (die daardoor verloren gaat), en vervolgens over een fraai ingesloten witte dame (die net niet verloren gaat omdat de eigenaar van het betrokken stuk de partij net voor het moment suprême opgaf). Opmerking van een toeschouwer: "Zwart had die dame helemaal niet nodig!" (Sorry Max!)

Max Toxopeus – Peter Franken
Promotie intern, 14 december 2004

1. e4	e5	12. 0-0-0	c6	22. Pb1	d5	33. De1	b5
2. Pf3	Pc6	13. Ph4	Pxe4	23. Lb6	Td7	34. Kb1	c5
3. Lc4	d6	14. dxe4	Dxh4	24. c4	d4	35. cxb5	axb5
4. Pc3	Pf6	15. f4	Dd8	25. Dd3	Lh6+	[diagram 2]	
5. d3	Pa5	16. f5	Lh7	26. Kc2	Tg7	36. Lb6 (?)	Lxd2
6. Lb3	Pxb3	17. h4	f6	27. Pd2	Da2	37. Dh1	Lxb3
7. axb3	Lg4	18. g5	Da5	28. Ta1	Dxa1	38. h5	Lxd1
8. Le3	a6	19. gxf6	gxf6	29. Txa1	Tg2	39. Dh4	Lg5
9. h3	Lh5	20. Lxh6	0-0-0	30. Td1	Thg8	40. Dh1	Lb3
10. g4	Lg6	21. Le3	Da1+(?)	31. La5	T8g3	0-1	
11. Dd2	h6	[diagram 1]		32. Df1	Lg8		

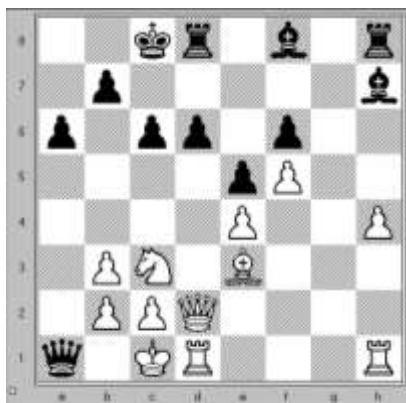

diagram 1

diagram 2

Het wonder van Pijnacker

Niels Veldhuizen was de held van de wedstrijd tussen Scheve Toren 1 en Promotie 4. Alle vallen van de tegenstander doorziend, alle listen en lagen vermijgend, niet opgevend waar anderen allang verslaagd hadden, zijn tegenstander tot het uiterste tergend, remise aanbiedend terwijl hij wist dat zijn tegenstander dat gezien de stand in de wedstrijd niet kon aannemen en hem daarmee onder nog verdere druk zettend, pionnen en uiteindelijk ook een paard offerend om de partij in de veilige remise-haven te doen belanden. Hij ging op de schouders: Niels Veldhuizen die deze wedstrijd redde - een heldendaad die later waarschijnlijk wel als "Het wonder van Pijnacker" in de annalen terecht zal komen. Hij kreeg alle lof, alle eer. Hij mocht op de terugweg voorin zitten. Hij had iets Groots verricht. Wij zijn trots op hem. Op de andere 7 spelers niet. Zij verloren. Allemaal.

[Gerhard Eggink, op www.svpromotie.nl]

Het jaar zit er alweer bijna op, veel hoogte en dieptepunten zijn er dit jaar weer de revue gepasseerd. Het vijfde waar ik altijd graag over schrijf heeft deze momenten ook al zeker meegemaakt. Maar mijn collega Maarten Wichhart zal U gaan vermaken met een lekker smakelijk stukje over het vijfde, aangezien ik een wedstrijd gemist heb en een partij vooruit gespeeld heb.

Onder dwang van bedreigende mailtjes werd ik toch verzocht om maar iets voor ons clubblad te tikken. Ik ben dus maar weer achter mijn pc gekropen en begon maar te tikken. Na zoveel minder fijn nieuws gezien te hebben dit jaar, dacht ik dat we wel wat glimlachjes konden gebruiken voor bij de kerstboom.

Ik ben voor u op zoek gegaan naar de meest leuke en klassieke schaakgrappen die ik kon vinden. Pakt U maar een lekkere versnapering en ga er maar lekker voor zitten, die glimlach komt vanzelf wel.

- Ik pak alle stukken die ik pakken kan!
Dat zei ik vroeger ook altijd, alleen destijds lieten de stukken zich veel makkelijker pakken!
- Mag ik je wat aanbieden?
Natuurlijk, alles behalve remise!
- Steeds meer hoor je op de club de term "Tochtige Dame" vallen. De spelers bedoelen waarschijnlijk dat hun dame op de tocht staat. Snel brengen ze dan ook de dame in veiligheid. Want een echt "Tochtige Dame" zou het liefst met een lekker stuk het doosje in gaan!
- Ik speel de partijen van de grootmeesters nooit meer na. Ik snap er toch niets van. Dat betekent dat we net zo goed zijn als de grootmeesters! Want als zij onze partijen naspelen dan snappen ze ook niets van onze zetten!
- Soms moet je je tegenstander mee hebben.
Ja, dat scheelt stukken.
- Zegt de ene 70-plusser tegen de andere 70-plusser: "Zullen we de dames maar afruilen? Aan actieve dames hebben wij toch niets meer op onze leeftijd"
- Wat, ben je nu al klaar?
Ja ik heb maar opgegeven.
Opgeven, dat moet je nooit doen, altijd door gaan.
Ja, maar ik stond mat!
- Wat is dit nu weer voor variant? Dit is de Maaslander(?)variant. Oh die met al die gaten...
- Wat is dat nu weer voor een zet?
De doorschuifvariant!
Het lijkt wel de DOORSTOOTvariant.
Dat zei mijn vrouw ook vannacht....

Om af te sluiten een nu al klassieke uitspraak van de heer Boerkamp op 30 december;

- Harry doe je nog mee een potje doorgeefschak?
Nee, sorry ik ga naar huis...
WAT? Alweer zo vroeg naar huis? Het is pas half 1!
Ja, maar ik moet echt gaan hoor...
OW jammer je hebt ineens een sociaal leven?
Nee, ik moet surprises maken...

Toch leuk om een glimlach op uw gezicht te zien, fijne feestdagen en PROOST!

□

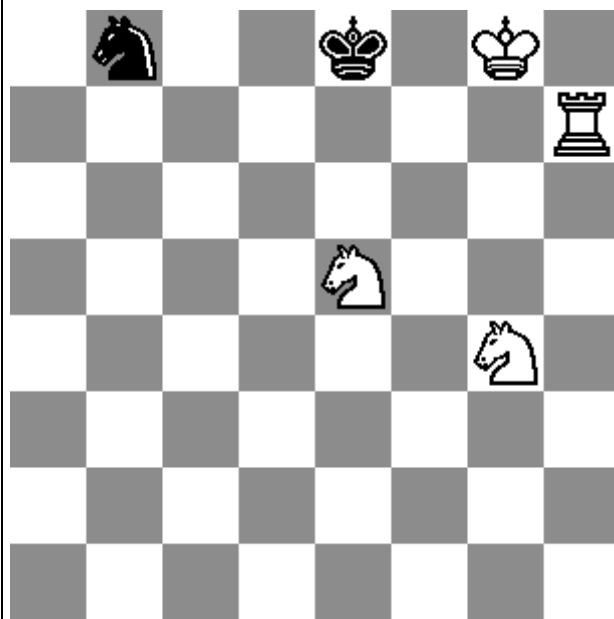
Het schaakprobleem van Musset

D Otto Berger [oud-lid]

In het grote vertrek met de vergulde lambriseringen zorgen de kaarsvlammen op de kandelaars voor een grillig schimmenspel, waardoor de gelaatstreken van de spelers achter de borden zich scherper aftekenen. Ze doen “aan houtje schuiven” in Venetië, zoals elders in Europa en in de wereld, sinds de grote Philidor het koninklijke spel in ere heeft hersteld en haar grondbeginselen zo helder heeft geanalyseerd, dat het lijkt alsof voortaan iedereen schaken kan leren.

Aan de middelste tafel, waar enkele toeschouwers een partij staan te volgen en achter hun vuistje soms met elkaar fluisteren, lijken de tegenstanders nauwelijks op elkaar. De ene is een gezette vijftiger met een breed voorhoofd, zwaarlijvig en kaal, met die voor Italianen zo kenmerkende sombere, beweeglijke en expressieve blik, die snel als een kameleon en trefzeker als een ervaren toneelspeler, list, naïviteit, reflexie en wanhoop uitdrukt. De ander is een baardeloze jongeman, met roze meisjeswangen, fijn blond haar, een buitenlander wellicht, met een bijna kinderlijke blik en uit wiens blauwe, dromerige ogen zowel melancholie als intelligentie spreekt. Te oordelen naar de gebarentaal van de dikke man, verloopt de partij niet in het voordeel van de lokale speler. Hij strekt zijn hand uit naar een stuk, trekt hem daarna terug, wrijft stevig

in zijn handen onder komische verzuchtingen, strijkt zijn grijze haarkroon rond de oren glad, trommelt op zijn kin, terwijl zijn verschrikte ogen van links naar rechts gaan. Tenslotte neemt hij een beslissing en ruilt hij met een groot gebaar een stel torens.

-U heeft een hele goede stelling, heer Musset, maar ... zonder pionnen en slechts één toren. Als het me lukt om die te ruilen tegen mijn paard, kunt u me nooit meer mat zetten met uw twee overgebleven paarden.

- U doet er beter aan niet te zweren, want ik meen te hebben gehoord dat het mogelijk is.
-Dat betwijfel ik; in elk geval is daar zo veel tijd voor nodig, dat dan de 40 zetten-regel overschreden wordt.

Zonder antwoord te geven staarde Alfred de Musset aandachtig naar de stelling en verplaatste in gedachte zijn stukken.

-Wel! heer Cornaro, en als ik u nu eens mat in drie aankondig?

-In drie zetten? Men heeft me verteld, dat u een groot dichter bent. Ik heb gezien, dat u ook heel sterk kan schaken, maar ik wist niet dat u kon toveren. -Toch denk ik, dat u mijn combinatie niet kunt verhinderen.

- Het is zeker geen mat met twee paarden, want u heeft nog een toren.

- Oh! Die toren wil ik best offeren.

- Is het dan mat in drie zonder de toren?

- Nogmaals, die toren wil ik graag eerst geven.

Op dit moment groeide het aantal toeschouwers, omdat spelers die hun partij beëindigd hadden in de galerij samenstroonden. Ze stonden met wijd open gesperde ogen vergeefs te zoeken naar de oplossing van deze raadselachtige stelling. Ook Cornaro onderwierp de positie op het bord aan een uitgebreid onderzoek en aan zijn gezicht kon men zien, dat hij afwisselend diep ernstig was, even later steeds minder overtuigd raakte en tenslotte een bijna ironische zelfverzekerdheid uitstraalde.

- In drie zetten! U maakt een grap, heer Musset. Ik denk dat dat echt niet kan, zelfs mét een toren, als ik me tenminste niet laat beetnemen.

- Kom, laten we doorgaan met de partij! Dit is mijn eerste zet.

Cornaro mompelde:

- Natuurlijk moet ik dit antwoorden ... Ik heb geen keus, maar het vinden van de volgende zet zal veel tijd kosten.

- En dit is mijn tweede.

- Ik heb nog steeds geen keus.

- En nu .....

Vol ongeloof bogen Cornaro en de toeschouwers zich boven het bord. De koning stond gewoon schaakmat; de twee paarden controleerden alle vluchtvelden.

Cornaro zijn handen, greep de hand van zijn Na een paar seconden van verbazing spreidde jonge tegenstander, die hij krachtig schudde terwijl hij uitriep:

- Fantastisch! Buitengewoon! Ik beloof u, meneer Musset, dat onze schaakclub uw bezoek nog lang zal heugen en ik zal er op toezien dat uw naam in ons guldenboek komt te staan, zodat u bij vele toekomstige generaties Venetianen bekend zult blijven, zelfs als uw dichtregels u niet zo onsterfelijk maken als Petrarca en Dante.

Alle aanwezigen waren het met hem eens en feliciteerden de jongeman, die weer terug leek te zijn vervallen in zwaarmoedigheid. Hij excuseerde zich met een vale glimlach en beloofde een der volgende dagen terug te komen. Daarop verliet hij het vertrek en dook de kouwelijke januari-nacht in, via smalle straatjes en kleine bruggetjes, op weg naar Hotel Danieli, waar een zieke George Sand op hem wachtte. Hij wierp nog een geamuseerde blik op de maan die loodrecht, als een punt op de i, boven de kerktoren van de Santa Maria Formosa stond.

De naam Musset komt inderdaad voor in de archieven van de Schaakclub van Venetië en ook al is hij als dichter bekender dan als schaker, die soms in het Café de la Régence of in Procope de degens kruiste met de beroemde La Bourdonnais, zijn driezetter, misschien achter het bord bedacht, laat toch iets van zijn elegante stijl zien.

Uit Aventuriers du Jeu Royal, J.Malaplate / Ch.D.Maray

- Alfred de Musset (1810 – 1857), schrijver.

- François André Danican Philidor (1726 – 1795), componist en schaker. Publiceerde in 1749 Analyse du jeu des échecs. Zijn naam leeft nog voort in de openings- en eindspeltheorie (toreneindspel).

- Petrarca (1304 – 1374), dichter en humanist.

- Dante (1265 – 1321), schrijver.

- George Sand (1804 – 1876), schrijfster. Heeft ook een relatie met Chopin gehad.

- La Régence en Le Procope, al bekende Parijse koffiehuisen in de 18e eeuw waar geschaakt werd.

- Bertrand François Mahé comte de La Bourdonnais (1699 – 1753), zeeman, bestuursambtenaar en schaker

□

Ooit heb ik een heel oud boekje van mijn grootvader gekregen, het “Reglement op het Gewoon schaakspelen, benevens het reglement op het schaakspel met vier spelers”, uitgegeven door G. Theod. Bom te Amsterdam in 1869 – de tijd van Anderssen, Steinitz en Tsjigorin, vlak voor de Frans-Duitse oorlog, vlak na de Amerikaanse burgeroorlog en de moord op Lincoln (1865), onze koning was Willem III. Hierbij het reglement op het “gewoon schaakspelen”. Er wordt gesproken van ruiten, een voorgever, roqueren, valsch zetten en “een pion, tot dam komende”. Hoe speelden onze (over)grootvaders? Een volgende keer het reglement voor het spelen met vier spelers. Om u alvast nieuwsgierig te maken: “hieruit volgt: dat, zoo lang een Koning mat staat, met zijn spel niet mag worden gespeeld”.

REGLEMENT

Op het gewoon

SCHAAKSPLEN.

Art. 1. Het schaakbord wordt geplaatst met het onderste witte vak ter regter zijde van den speler. Is het bord verkeerd geplaatst en wordt het abuis eerst na den vierden zet ontdekt, dan moet de partij uitgespeeld worden, zonder verplaatsing van het bord; maar, vóór den vierden zet ontdekt wordende, heeft ieder der partijen het regt, het spel op nieuw te doen beginnen.

Art. 2. Wanneer in het begin van het spel ontdekt mogt worden, dat stukken op verkeerde ruiten of geheel en al vergeten zijn op het bord te plaatsen, dan kunnen zoodanige stukken naar behooren geplaatst en bijgevoegd worden. Zoo er echter reeds vier zetten van weërszijden gedaan zijn, dan moet het spel zonder verbeterde plaatsing of bijvoeging van stukken (*rectificatie* of *additie*) uitgespeeld worden.

Art. 3. Hij, die vóórg geeft, en het vóór te geven stuk niet van het bord neemt, vóór den vierden zet van weërszijden, moet het spel voortzetten, zonder zoodanig stuk of Pion van het bord te nemen; doch, al geeft hij zijne tegenpartij schaakmat, zoo wordt zoodanig spel slechts als onbeslist (*remise*) beschouwd. Het abuis door den voorgever, vóór zijnen vierden zet, ontdekt wordende, moet het spel op nieuw worden begonnen.

Art. 4. Wanneer gelijk op (*à but*) wordt gespeeld, dan is het gebruikelijk, om den eersten zet van het eerste spel te loten. Naderhand gaat zulks beurtelings. Zoo het spel onbeslist (*remise*) is, verandert de eerste zet niet voor het volgende spel.

Art. 5. Hij, die voorgeeft, heeft altijd den eersten zet.

Art. 6. Hij, die, wanneer het zijne beurt is om te spelen, een stuk of Pion aanraakt,

moet zoodanig stuk spelen; tenzij hij op dat zelfde oogenblik zegge: „Ik zet te regt” (*j’adoube*). Zelfs wanneer een stuk van het bord valt, of niet behoorlijk op zijne plaats staat, moet het woord: „Ik zet te regt” (*j’adoube*) bij de teregtplaatsing gebezigd worden; anders zou de tegenpartij kunnen vorderen, dat men zoodanig stuk spele.

Art. 7. Het aanraken van den Koning, zoo deze niet anders dan in schaak kan gespeeld worden, is niet strafbaar. Wanneer men een stuk aanraakt, dat niet gespeeld kan worden, zonder den Koning in schaak te stellen, dan moet men den Koning spelen; maar zoo de Koning geen zet heeft, vervalt het strafbare van het aanraken.

Art. 8. Hij, die een stuk zijner tegenpartij aanraakt, zonder te gelijker tijd te zeggen: „Ik zet te regt” (*j’adoube*), moet dat stuk nemen, indien zulks doenlijk is. Is dit het geval niet, dan moet hij zijn’ koning spelen; doch heeft de Koning geen zet, dan vervalt de straf. In ieder geval dan, waarin men den Koning spelen moet, kan men op zoodanigen zet niet verwisselen (*roqueren*).

Art. 9. Zoo lang men een stuk, op een bepaald veld spelende, vasthoudt, kan men daarmede een’ anderen zet doen; maar eenmaal het stuk losgelaten hebbende, is de zet volbracht.

Art. 10. Hij, die met een der stukken van de tegenpartij in plaats van met zijne eigene speelt, kan, volgens keuze van de tegenpartij, genoodzaakt worden: of het stuk te nemen, indien zulks doenlijk is; of het op zijne plaats te herstellen en met den Koning te spelen; of zoodanig stuk dáár te laten staan, waar het bij vergissing geplaatst is. In dit, gelijk in de voorgaande gevallen, indien de Koning niet spelen kan, blijft dat deel der strafbaarheid buiten werking.

Art. 11. Hij, die een stuk neemt van zijne tegenpartij, ofschoon zijn stuk het niet nemen kan, zonder een’ valschen zet te doen, moet zoodanig stuk, indien zulks doenlijk is, met een behoorlijk stuk nemen, of het aangeraakte stuk spelen, volgens keuze van de tegenpartij.

Art. 12. Hij, die bij vergissing een zijner eigene stukken met een ander neemt, kan genoodzaakt worden, een van beide te spelen.

Art. 13. Hij, die een valschen zet doet, kan genoodzaakt worden: of het stuk te laten staan, waar het verkeerdelijk geplaatst is; of het binnen zijn werkring te spelen; of, eindelijk, zoodanig stuk terug te plaatsen en den Koning te spelen.

Art. 14. Hij, die twee zetten te gelijk doet, moet het tweede stuk terug plaatsen. De tegenpartij heeft echter het regt te vorderen, dat de twee zetten zullen standhouden, en dat met het spel voortgegaan worde, als of slechts één zet hadde plaats gehad.

Art. 15. Het verwisselen (*roqueren*) is verboden:

1°. als de Koning reeds gespeeld is;

2°. als de Koning in schaak is;

3°. als de ruiten, die de Koning passeren moet, door vijandelijke stukken worden bedreigd;

4°. als de Toren, waarmede men verwisselen wil, reeds vroeger werd gespeeld.

Hij, die in bovenstaande gevallen verwisselt, kan verplicht worden, den zet over te doen, en de tegenpartij heeft het regt te vorderen, dat de Koning of de Toren gespeeld worde. Men mag verwisselen, al was de Koning vroeger in schaak, doch niet van zijne plaats geweest, en ook dan, wanneer, op het oogenblik van verwisseling, de Toren aangevallen is. Ook aan de lange zijde mag de Toren schaak voorbijgaan. Hij, die een' Toren voorgeeft, mag verwisselen, alsof de Toren op zijne plaats stond.

Art. 16. Alleen den Koning wordt „schaak” gezegd. Wordt dit vergeten, dan mag de tegenstander een ander stuk spelen, alsof de Koning niet in schaak stond, en de nalatige partij, zulks na een of meer zetten bemerkende, en alsdan een of ander stuk aanvallende, te gelijker tijd zeggende: „schaak!” kan daarvan geen voordeel genieten, als wanneer iedere zet, gedaan nadat de Koning in schaak stond, van beide kanten moet teruggenomen en de Koning uit schaak gespeeld worden.

Art. 17. Iemand ontdekkende, dat zijn Koning in schaak staat, zonder te weten, hoe zulks in het eerst plaats had, mag, in zoodanig geval, zijn' eersten zet terugnemen en den Koning buiten schaak spelen.

Art. 18. Wanneer de tegenpartij „schaak!” zegt, zonder inderdaad schaak te geven, en men daardoor zijn' Koning reeds gespeeld, of een stuk er tusschen geplaatst heeft, dan mag men den zet over doen, mits dat zulks ontdekt worde, voor dat de tegenpartij gespeeld heeft.

Art. 19. Een pion, tot dam komende, verkrijgt dadelijk de magt van welk stuk men verkiest. De aard van het spel veroorlooft niet, dat men meer dan een' Koning neme; maar men mag zoo vele Koninginnen, Paarden, enz. te gelijker tijd op het bord nemen, als men verkrijgen kan.

Art. 20. Iedere Pion heeft het regt, om de eerste keer, dat men hem verzet, twee vakken vooruit te rukken; maar in dat geval mag hij in het voorbijgaan genomen worden door zoodanigen Pion, als hem zou hebben kunnen nemen, indien hij slechts één vak vooruitgerukt ware.

Art. 21. Pat wordt als onbeslist spel (*remise*) beschouwd.

Art. 22. Hij, die met den Toren en den Raadsheer tegen den Toren, of met twee Raadsheeren, of met het Paard en den Raadsheer tegen den Koning alleen overblijft, is verplicht, voor het meest in vijftig zetten mat te geven, of het spel is voor onbeslist (*remise*) te houden. De zetten worden gerekend van het oogenblik, dat de tegenpartij te kennen geeft, dat hij die zetten begint te tellen. In dit, zoo als in alle andere gevallen, waar het aantal zetten bepaald is, worden bedoeld: vijftig zetten van iedere zijde. Blijft men met grotere macht over dan de bovenvermelde, zoo blijft echter die zelfde wet in werking. Evenwel is men niet aan een zeker getal zetten, tot het geven van schaak-mat, gebonden, zoo men onderneemt, om met een bijzonder stuk of Pion, op eene ruit, schaak-mat te geven; of wanneer men andere voorwaarden maakt, die niet tot het geregelde spel behooren.

Art. 23. Niemand kan zijne tegenpartij wegens eene overtreding bestraffen, na reeds een stuk gespeeld, of zelfs aangeraakt te hebben, zonder „Ik zet te regt” (*j'adoube*) te zeggen.

De oorspronkelijke tekst was door Gerhard in een gescande versie aangeleverd, maar dat bleek (o.a. vanwege de vergelijking van het origineel) een bijna onleesbaar beeld op te leveren. Op "verzoek" van de redactie heeft Gerhard toen zijn zondagmiddag opgeofferd aan het overtypen van de tekst! Dankzij het gebruikte "oude" lettertype ziet U bijna het verschil niet.

Gerhard bedankt!

De redactie

Ja, ik weet het wel, het heet niet het Hoogovens-toernooi maar het Corus-toernooi. Maar diegenen die er al wat langer komen blijven het gewoon "de Hoogovens" noemen. Het is al weer een heleboel clubbladen geleden dat ik vertelde waarom het zo leuk is om "een dagje naar de Hoogovens te gaan"; ik zal dat niet uitvoerig herhalen, maar U wel aansporen om er ook eens te gaan kijken. Het is en blijft een wereld-toernooi, en er doen ook nog enkele Promotianen mee. Hier volgen wat gegevens (afkomstig van www.corus.nl).

Het Corus Chess Tournament 2005 wordt gehouden van 14 tot en met 30 januari 2005 in Wijk aan Zee.

Het toernooi vindt plaats in Dorpshuis De Moriaan (Dorpsduinen 4, Wijk aan Zee) en de nabij gelegen Bar de Zon. Het commentaar op de partijen in de grootmeestergroepen A, B en C wordt gegeven in het Corus Chess Pavilion op de Dorpsweide (een minuut lopen vanaf De Moriaan).

Het telefoonnummer van de receptie is 0251-374541 of 0251-494910.

Het Corus Chess Tournament kent drie hoofdtoernooien, die alle volgens de zogenaamde 'Round Robin-formule' worden gespeeld. Dit houdt in dat alle spelers gedurende het toernooi eenmaal tegen elkaar uitkomen. In alle drie grootmeestergroepen komen 14 spelers uit.

Deze groepen starten op 15 januari 2005. Alle rondes beginnen om 13.30 uur, met uitzondering van de laatste ronde op 30 januari, die om 12.30 uur begint (Grootmeestergroep C om 11:30 uur).

Er zijn rustdagen op woensdag 19, maandag 24 en donderdag 27 januari. Het speeltempo in de groepen is 40 zetten in 2 uur, gevolgd door 20 zetten in 1 uur. (Alleen voor de A- en B-groep): Indien de partij na zes uur spelen nog niet is afgelopen, krijgen beide spelers een half uur extra om de partij te beëindigen.

Grootmeestergroep A (Category : 19)				Grootmeestergroep B (Category :13)			
GM Viswanathan Anand	IND	2781	2	GM Predrag Nikolic	BIH	2676	28
GM Vladimir Kramnik	RUS	2760	3	GM Peter Heine Nielsen	DEN	2663	38
GM Alexander Morozevich	RUS	2758	4	GM Shakhriyar Mamedyarov	AZE	2660	41
GM Veselin Topalov	BUL	2757	5	GM Alexander Onischuk	USA	2653	44
GM Peter Leko	HUN	2743	6	GM Magnus Carlsen	NOR	2581	176
GM Michael Adams	ENG	2740	7	GM Ivan Cheparinov	BUL	2576	195
GM Peter Svidler	RUS	2735	8	GM Sergey Karjakin	UKR	2576	195
GM Judit Polgar	HUN	2728	9	GM Friso Nijboer	NED	2567	221
GM Ruslan Ponomarev	UKR	2710	13	GM Antoaneta Stefanova	BUL	2523	454
GM Alexander Grischuk	RUS	2704	15	IM Sipke Ernst	NED	2521	466
GM Nigel Short	ENG	2687	21	GM Alejandro Ramirez	CRC	2519	482
GM Loek van Wely	NED	2681	25	GM Jan Smeets	NED	2515	511
GM Ivan Sokolov	NED	2663	37	GM Daniel Stellwagen	NED	2512	534
GM Lazo Bruzon	CUB	2637	59	GM Alexandra Kosteniuk	RUS	2508	572
Average rating		2720		Average rating		2575	

Vier- en tienkampen

Aan de vier- en tienkampen doen meer dan 1300 schakers mee, uit alle delen van de wereld.

Dagvierkampen	Tienkampen
1e ronde : 17 januari 13.00 - 18.00 uur 2e ronde : 18 januari 13.30 - 18.30 uur 3e ronde : 19 januari 13.30 - 18.30 uur	1e ronde : 21 januari 13.00 - 19.00 uur 2e t/m 8e ronde : 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29 januari 13.30 - 19.30 uur 9e ronde : 30 januari 11.30 - 17.30 uur
Deelnemend Promotie-lid: Harm van Werven (groep 8)	Deelnemende Promotie-leden: Ben Ahlers (groep 1) [vorig jaar gepromoveerd] Jan van den Bergh (groep 2) Ruurd Kunnen (groep 4) [vorig jaar gepromoveerd] Dit jaar afwezig: Willem Broekman (groep 2) en Henk Noordhoek (groep 2), wegens deelname aan het Praag Open (14-21 januari)

Verdere informatie: zie www.corus.nl

In september leek het er veel op dat er dit jaar geen Boliviaans team aan de schaakolympiade in het Spaanse Calvià deel zou nemen. Het was me al opgevallen dat in september op de FIDE rating lijst geen enkele Boliviaanse speler te vinden was. Het leek wel alsof ze van de aardbodem verdwenen waren. De website van de Boliviaanse schaakbond (www.ajedrezbolivia.tk) bracht klaarheid in de situatie. Bolivia was de FIDE nog zo'n tienduizend dollar aan achterstallige contributie schuldig. Dit bedrag moest betaald worden voordat Bolivia mee kon doen aan de schaakolympiade en de FIDE ratings van de Boliviaanse spelers weer vrijgegeven zouden worden.

In een brief aan David Jarrett, de penningmeester van de FIDE, lichtte Drina Arias de Hinojosa, de presidente van de Boliviaanse Schaakbond (FBA), op 16 september het achterliggende probleem toe. Kort samengevat kwam het erop neer dat de economische crisis die Bolivia teistert haar verhinderde de totale schuld te voldoen. Ze schreef dat het minimum salaris van een arbeider in Bolivia U\$ 56 per maand is en een onderwijzer er zo'n U\$ 65 per maand verdient. Zij stelde voor om op korte termijn een bedrag van U\$ 500 te betalen hetgeen voor Bolivia een groot bedrag is, dit in tegenstelling tot veel landen in Europa waar het vaak slechts een tiende van een maandsalaris is. Op 25 september wees David Jarrett dit bod van de hand en gaf te kennen dat hij in Calvià aan het congres voor wilde stellen Bolivia tijdelijk als lid van de FIDE te schorsen. Voor het bestuur van de FBA zat er weinig anders op dan op zoek te gaan naar geld. Begin oktober slaagde de FBA erin een akkoord met de FIDE over de achterstallige contributie te bereiken. In een communiqué maakte de FBA bekend dat ze U\$ 2000 aan de FIDE overmaakte. Dat was voldoende voor deelname aan de schaakolympiade in Calvià en voor het weer opnemen van Bolivia in de FIDE ratinglijst. Het geld was bijeengebracht door de FBA, het vice-ministerie van Sport en twee individuele sponsors. Bolivia stuurde naast een herenteam voor het eerst ook een damesteam naar de schaakolympiade. De totale kosten van de deelname aan de olympiade bedroegen zo'n U\$ 10.000. Deze werden voor een derde door het vice-ministerie van Sport en voor de rest door de FBA, de schakers zelf en de ouders van de schaaksters opgebracht.

Twee jaar geleden heb ik op de website van Promotie aandacht besteed aan het schaken in Bolivia. Voor het eerst sinds het begin van de jaren zeventig verbleef ik weer eens voor langere tijd in Cochabamba, Bolivia. Mijn verblijf viel toen samen met de schaakolympiade in Bled. Bolivia eindigde in Bled 2002 op de 77ste positie en steeg 22 posities ten opzichte van Istanbul 2000. In Istanbul was Oswaldo Zambrana de trotse winnaar van de zilveren medaille aan het 3de bord, een prestatie die hem deed besluiten van schaken zijn beroep te maken. Het sprak vanzelf dat ik benieuwd was hoe Bolivia het er in Calvià vanaf zou brengen. Deze keer was Oswaldo Zambrana de eerste bord speler bij Bolivia. Hij is inmiddels internationaal meester en onlangs heeft hij in Brazilië zijn eerste grootmeester resultaat geboekt. Jhonny Cueto, de andere internationaal meester die Bolivia rijk is, was evenals in Bled weer van de partij. Hetzelfde gold voor Boris Ferrufino uit Cochabamba. Carlos Saavedra en Alfredo Cruz, beiden uit La Paz, en Javier Monroy uit Santa Cruz completeerden deze keer het team.

In Calvià bleken de Boliviaanse mannen het niet gemakkelijk te hebben. Achtereenvolgens moesten ze aantreden tegen Roemenië (1-3), IPCA (2-2), Honduras (4-0), buurland Chili (1-3), Barbados (3-1), Singapore (0.5 – 3.5), Libanon (3-1), Macedonië (1-3), Uruguay (1-3), Guatemala (3-1), Tajikistan (0.5-3.5), Angola (2-2), Nepal (3.5-0.5) en Nicaragua (3-1). Het oscillerende karakter van de uitslagen, winst en verlies volgen elkaar op, is typerend voor een team uit de middenmoot van een Zwitsers toernooi. Sterkere en zwakkere teams volgen elkaar op en uiteindelijk is de prestatie in de laatste drie ronden beslissend voor de plaats in de eindrangschikking. Sommige landen blijken de wind op deze beslissende momenten stevig in de rug te hebben. Baas boven baas waren de Spanjaarden, die als zevende geplaatst waren. In de laatste ronde sloegen zij hun slag door Finland met 3.5 tegen 0.5 te verslaan en dankzij deze overwinning niet minder dan achttien plaatsen op de ranglijst te stijgen. Spanje werd tiende. Nederland steeg de laatste drie ronden, vooral dankzij Ivan Sokolov, 21 plaatsen en eindigde, exact op de vooraf verwachte plaats, als achtste. Het als 79ste geplaatste Bolivia steeg de laatste drie ronden niet minder dan 25 plaatsen en eindigde op de 65ste plaats in de eindrangschikking. De hoogste plaats ooit op een schaakolympiade. Iets dat de Bolivianen vooral goed deed was dat ze gelijk eindigden met Brazilië, Ecuador en Peru. Peru, met IGM Julio Granda Zuñiga, miste echter de eerste ronde. Van de Zuid-Amerikanen werden verder Chili 40ste, Colombia 56ste, Paraguay 70ste en Uruguay 83ste. Er waren 129 deelnemers zodat Bolivia met haar 65ste plaats exact op de middenstip eindigde.

De Boliviaanse dames, Carla Borda (TPR 1893), Rayza Luna (TPR 1948), Gabriela Solis (TPR 1840) en Estefany Barrenchea (TPR 1822), eindigden op de 71ste plaats, drie posities boven het plaatsingsnummer van Bolivia.

	Team	+	=	-	
1	Ukraine	10	4	0	39.5
2	Rusland	11	0	3	36.5
3	Armenië	8	4	2	36.5
4	USA	7	4	3	35.0
5	Israël	7	5	2	34.5
6	India	10	0	4	34.0
7	Cuba	8	2	4	33.5
8	Nederland	9	1	4	33.0

	Team	+	=	-	
59	Brazilië	5	2	7	28.5
60	Italië	6	2	6	28.5
61	Tajikistan	5	2	7	28.5
62	Oostenrijk	5	3	6	28.5
63	Dominicaanse Rep	6	2	6	28.5
64	Ecuador	5	3	6	28.5
65	Bolivia	6	2	6	28.5
66	Peru	5	3	5	28.5

(688) Medina Colindres,J (2213) - Zambrana,O (2473) [D01] Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (3.48), 7.10.2004
1.d4 d5 2.Nc3 Nf6 3.Bg5 Nbd7 4.e3 g6 5.Be2 Bg7 6.h4 h6 7.Bf4 c6 8.Nf3 0-0 9.Ne5 Re8 10.g4 Ne4 11.Qd3 Qa5
12.Kf1 Nxe5 13.Bxe5 f6 14.Bh2 f5 15.f3 Rf8 16.Kg2 Nd6 17.Be5 Be6 18.Bxg7 Kxg7 19.h5 Rf6 20.Raf1 Raf8 21.a3
fxg4 22.fxg4 Ne4 23.Bf3 Ng5 24.Bd1 gxf5 25.Rxf6 Rxf6 26.Rxh5 Bf7 27.Rh2 Bg6 28.Qe2 Be4+ 29.Nxe4 Nxe4
30.Kg1 Ng3 0-1

(2459) Juarez Flores,R (2207) - Cueto,J (2306) [B07] Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (10.43), 25.10.2004
1.d4 d6 2.e4 Nf6 3.Nc3 Nbd7 4.f4 c6 5.Nf3 Qa5 6.e5 Ne4 7.Bd3 Nxc3 8.bxc3 Nb6 9.Bd2 Qa4 10.Qe2 d5 11.0-0 g6
12.Nh4 e6 13.g4 Be7 14.Be1 Bd7 15.f5 0-0-0 16.f6 Ba3 17.Rb1 c5 18.Qe3 c4 19.Be2 Qxc2 20.Bd2 Na4 21.Nf3
Bb2 22.Kg2 h6 23.Rfc1 Bc1 24.Rc1 Qe4 25.Qe4 de4 26.Ne1 Bc6 27.Kg3 b5 28.Rb1 e3 29.Be3 Nc3 30.Rb2 a5
0-1

(1685) Abdulaziz,M (2101) - Saavedra,C (2319) [A13] Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (7.41), 22.10.2004
1.c4 e6 2.Nf3 d5 3.b3 Nd7 4.Bb2 c6 5.Qc2 Ngf6 6.g3 Bd6 7.d4 Ne4 8.Bg2 0-0 9.0-0 f5 10.Ne5 Qf6 11.f3 Nxe5
12.fxe4 Ng4 13.Qd2 dxe4 14.Bxe4 Nxh2 15.Kxh2 Qh4+ 16.Kg1 Bxg3 17.e3 Qxe4 18.Nc3 Qh4 19.Qg2 Rf6 20.Rf3
Rg6 21.Kf1 Bh2 22.Qh3 Rg1+ 23.Ke2 Qxh3 24.Rxh3 Rg2+ 25.Kd3 Rxb2 26.Rh1 Bd6 27.Rxh7 Bf8 28.e4 Bd7
29.exf5 exf5 30.d5 Re8 0-1

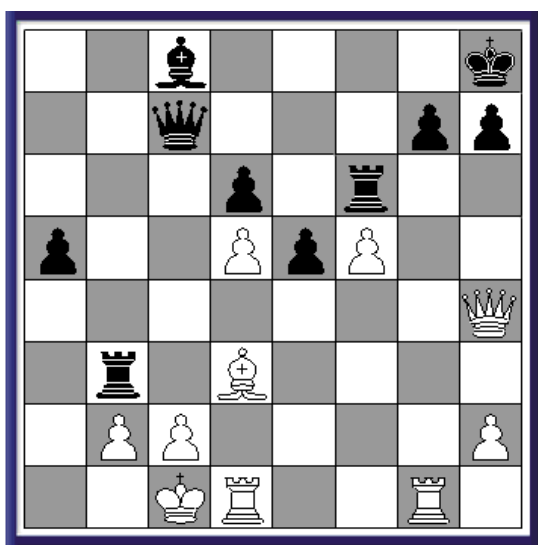
(76) Grigore,G (2491) - Ferrufino,B (2231) [E38] Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (1.19), 15.10.2004
1.d4 Nf6 2.c4 e6 3.Nc3 Bb4 4.Qc2 c5 5.dxc5 Na6 6.a3 Bxc5 7.Nf3 d5 8.e3 0-0 9.Be2 dxc4 10.Bxc4 Qc7 11.0-0
Bd7 12.Qe2 Bc6 13.Nb5 Qb6 14.b4 Be7 15.Bb2 Bxb5 16.Bxb5 Nc7 17.Bd3 Ncd5 18.Bd4 Qd8 19.Rfd1 a5 20.b5
Rc8 21.Qb2 Bc5 22.Be5 Qe7 23.e4 Nb6 24.a4 Rfd8 25.Bg3 Bb4 26.Qe2 Bc3 27.Rab1 e5 28.Bc2 Nfd7 29.Rd3 Bb4
30.Rbd1 Nc5 31.Rxd8+ Rxd8 32.Nxe5 Nbx4 33.Rxd8+ Qxd8 34.Qc4 Qe8 35.Nf3 Nc3 36.e5 g6 37.Qh4 Ne6
38.b6 Qc6 39.Bd3 Qxb6 40.Bc4 Be7 0-1

(3469) Monroy,J (2129) - Bendana,G (2166) [A45] Calvia ol (Men) Mallorca (Spain) (14.39), 29.10.2004
1.d4 Nf6 2.g3 d5 3.Bg2 Bf5 4.Nf3 h6 5.0-0 e6 6.c4 c6 7.Nc3 Bd6 8.b3 Nbd7 9.Bb2 0-0 10.Nd2 Re8 11.e4 dxe4
12.Ndxe4 Nxe4 13.Nxe4 Be7 14.h3 Nf6 15.Nc5 Qc7 16.Qe2 Rad8 17.Rad1 b6 18.Nd3 Nd7 19.Qf3 Rc8 20.Rfe1
Bf6 21.Nf4 c5 22.Nh5 Bxd4 23.Bxd4 cxd4 24.Rxd4 Red8 25.Qc3 e5 26.Rd5 f6 27.f4 Be6 28.fxe5 Bxd5 29.Bxd5+
Kh8 30.exf6 Nxf6 31.Nxf6 gxf6 32.Qxf6+ Qg7 33.Qxg7+ Kxg7 34.Re7+ Kf6 35.Rxa7 Rd6 36.Rf7+ Ke5 37.Rf4 Rc7
38.Re4+ Kf5 39.Kg2 Ra7 40.a4 Ra5 41.g4+ Kf6 42.Kg3 Ra7 43.h4 Re7 44.g5+ hxg5 45.hxg5+ Kxg5 46.Rxe7 1-0

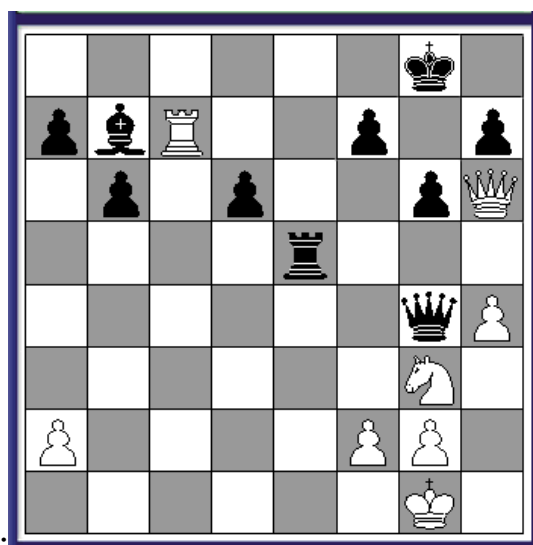
HB

Het bestuur van Promotie
en de Redactie van de Promoot
wensen U prettige feestdagen
en een gezond 2005,
met voor iedereen vele mooie partijen !

D Als uitsmijter nog twee (niet al te moeilijke) problemen:

Stelling 1:
Wit speelt en wint

Stelling 2:
Zwart speelt en wint

Oplossingen per e-mail naar r.de_vries@wxs.nl

Onder de inzenders van goede oplossingen worden enkele kleine prijsjes
verloot; de eerste drie "goede" inzenders hebben in ieder geval prijs !

(Vermeldt - waar van toepassing - de volledige oplossing)

Agenda t/m maart 2005

H

dag	datum	intern	extern	
			thuis	uit

december 2004				
di	28 dec	oliebollenschaak		
januari 2005				
di	4 jan	knockout-toernooi		
za	8 jan		Promotie 1 - Middelburg Promotie 2 - DSC 2	
ma	10 jan			DSC 5 - Promotie 4
di	11 jan	periode 2 - ronde 3	Promotie 5 - Lierse 1	
do	13 jan			Haagse Toren 4 - Promotie 8
ma	17 jan			WSC 7 - Promotie 9
di	18 jan	periode 2 - ronde 4	Promotie 3 - Coll. J.Timman 1 Promotie 6 - RHC-Arena 2	
ma	24 jan			Lierse 2- Promotie 7
di	25 jan	rapidschaak ronde 4/5/6		
febrari 2005				
di	1 febr	periode 2 - ronde 5	Promotie 4 - RHC-Arena 1	
ma	7 febr			DSC 3 - Promotie 3
di	8 febr	snelschaken ronde 2		
di	15 febr	periode 2 - ronde 6		
vr	18 febr		Promotie 9 - BF/Wassenaar 5	
ma	21 febr			WSC 4 - Promotie 5 Coll. J.Timman 2 - Promotie 6
di	22 febr	periode 2 - ronde 7		
za	26 febr		Promotie 1 - Rijswijk 1 Promotie 2 - DD 2	
maart 2005				
di	1 maart	ledenvergadering		
di	8 maart	periode 2 - ronde 8	Promotie 3 - Haagse Toren 1 Promotie 6 - HSV 2	
di	15 maart	periode 2 - ronde 9	Promotie 7 - Botwinnik 4	
do	17 maart			Haeghe Ooiev. 5 - Promotie 8
za	19 maart			Rotterdam 2 - Promotie 1 Hillegersberg 1 - Promotie 2
ma	21 maart			Botwinnik 2 - Promotie 4 centraal
di	22 maart	periode 2 - ronde 10		
wo	23 maart			Botwinnik 1 - Promotie 3 centraal
do	24 maart			Botwinnik 5 - Promotie 9
di	29 maart	rapidschaak ronde 7/8/9		